

**Årsrapport 2013
for
Nationalmuseet**

1. Påtegning af det samlede regnskab	4
2. Beretning	5
2.1. Præsentation af virksomheden.....	5
2.2. Virksomhedens omfang.....	6
2.3. Årets resultater	6
2.3.1. Årets faglige resultater	6
2.3.2. Årets økonomiske resultat.....	13
2.4. Opgaver og ressourcer.....	16
2.4.1. Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt	16
2.4.2. Opgaver og ressourcer: Uddybende oplysninger	16
2.5. Målrapportering.....	16
2.5.1. Målrapporteringens første del: Skematisk oversigt.....	17
2.5.2. Målrapporteringens anden del: Uddybende analyser og vurderinger.....	17
2.6. Redegørelse for reservation.....	30
2.7. Forventninger til kommende år	30
3. Regnskab	34
3.1. Anvendt Regnskabspraksis.....	34
3.2. Resultatopgørelse mv.	34
3.2.1. Resultatopgørelse	35
3.2.2. Resultatdisponering	35
3.2.3. Forklaring af tilbageførte hensættelser og periodiseringsposter.....	36
3.3. Balance	36
3.4. Egenkapitalforklaring	37
3.5. Likviditet og låneramme	38
3.6. Opfølgning på lønsumsloft.....	38
3.7. Bevillingsregnskab	38
3.8. Udgiftsbaserede hovedkonti	39
4. Bilag til årsrapporten	40

Oversigt over tabeller, noter og bilag

Beretning og Målrapportering

Tabel 1: Nøgletal for centrale aktiviteter

Tabel 2: Virksomhedens samlede aktivitet

Tabel 3: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

Tabel 4: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens opgaver

Tabel 5: Årets resultatopfyldelse

Tabel 6: Reservation

Regnskabstabeller

Tabel 7: Resultatopgørelse

Tabel 8: Resultatdisponering

Tabel 9: Balancen

Tabel 10: Egenkapitalforklaring

Tabel 11: Udnyttelse af låneramme

Tabel 12: Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 13: Bevillingsregnskab

Tabel 14: Virksomhedens administrerede udgifter og indtægter

Obligatoriske noter

Note 1: Immaterielle anlægsaktiver

Note 2: Materielle anlægsaktiver

Note 3: Personaleomkostninger

Obligatoriske bilag

Bilag 1: Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed

Bilag 2a: Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (underkonto 95)

Bilag 2b: Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (underkonto 97)

Bilag 3: Hensatte forpligtelser

Figurer

Figur 1: Nationalmuseets organisation

1. Påtegning af det samlede regnskab

Årsrapporten omfatter

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som *Nationalmuseet, CVR nummer 22 13 91 18* er ansvarlig for § 21.33.03. Danefægødtgørelse (*Lovbunden*), § 21.33.11 Nationalmuseet (*Driftsbevilling*) og § 21.33.73 Nationalmuseet, anlæg (*Anlægsbevilling*), herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2013.

Påtegning

Der tilkendegives hermed:

1. At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målostillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende.
2. At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåelse af aftaler og sædvanlig praksis.
3. At der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

København,

2014

Sted, dato

Underskrift

Underskrift

Museumsdirektør Per Kristian Madsen

Departementschef Marie Hansen

2. Beretning

2.1. Præsentation af virksomheden

Nationalmuseet er en virksomhed under Kulturministeriet.

Nationalmuseet er Danmarks kulturhistoriske hovedmuseum. Museets virke er overordnet fastsat i museumsloven, jf. LBK nr. 1505 af 14. december 2006 med senere ændringer, i forlængelse af hvilken Nationalmuseet skal tilgængeliggøre, formidle, bevare og forske i kulturarven med henblik på at give brugerne indsigt i – og oplevelser af kulturarven nu og i fremtiden.

Der er endvidere fastlagt retningslinjer for museets forskning i lov om forskning ved arkiver, biblioteker, museer mv., jf. lov nr. 224 af 27. marts 1996.

Museet varetager kirkeantikvariske opgaver i henhold til lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, jf. LBK nr. 77 af 2. februar 2009.

Danefæbestemmelserne administreres af Nationalmuseet jf. museumslovens § 30.

Nationalmuseet har det marinarkæologiske ansvar for Sjælland mv., jf. museumslovens § 5 stk. 5.

Nationalmuseet har indgået rammeaftale med Kulturministeriet for perioden 2012-2015, og har i museets strategi, der ligger til grund for rammeaftalen, formuleret følgende mission og vision:

Mission:

Nationalmuseet rummer og udvikler forudsætningerne for, at alle kan få indsigt i kulturhistorien.

Vision:

Ved strategiperiodens udgang er Nationalmuseet anerkendt:

- for at kunne omsætte viden om kulturhistorien til oplevelser for alle
- som et af Danmarks førende museer, hvad angår digital formidling
- for sin rolle som hovedmuseum

Opgaver og hovedkonti:

Nationalmuseets tre opgaver, der fremgår af finansloven, er:

- Tilgængeliggørelse og formidling af kulturarven
- Bevaring af kulturarven
- Forskning

Nationalmuseets årsrapport aflægges for hovedkontiene § 21.33.11. Nationalmuseet (driftsbevilling), § 21.33.73. Nationalmuseet, anlæg (anlægsbevilling) og § 21.33.03. Danefægodtgørelse (lovbunden bevilling).

2.2. Virksomhedens omfang

2.3. Årets resultater

Som det fremgår nedenfor, vurderes Nationalmuseets faglige resultater i 2013 som tilfredsstillende og det økonomiske resultat som tilfredsstillende. På denne baggrund vurderes det samlede resultat for 2013 som tilfredsstillende.

2.3.1. Årets faglige resultater

Nationalmuseet har jf. museets rammeaftale syv mål. I 2013-afrapporteringen har Nationalmuseet valgt at samle de tre mål, der omhandler museets rolle som hovedmuseum på henholdsvis formidlings-, bevarings- og forskningsområdet i en fælles afrapportering, da opdelingen i de tre områder i praksis ikke finder sted, og da der er overordnede forhold på hovedmuseumsområdet, der dækker over både formidling, bevaring og forskning.

Det betyder med andre ord, at Nationalmuseet i denne årsrapport afrapporterer på fem mål, hvoraf tre er opfyldt i 2013 og to er delvist opfyldt. Nationalmuseet vurderer målopfyldelsen for 2013 som tilfredsstillende.

Det er Nationalmuseets vurdering, at årets faglige resultater generelt betraget har bidraget i ønsket omfang til opfyldelse af museets vision om, at Nationalmuseet ved strategiperiodens udløb er anerkendt for at kunne omsætte viden om kulturhistorien til oplevelser for alle, at museet er anerkendt som et af Danmarks førende museer, hvad angår digital formidling og at museet er anerkendt for sin rolle som hovedmuseum. Der henvises til *kapitel 2. Målrappor- tering* for uddybende analyser af målopfyldelsen for hvert enkelt mål.

Tabel 1: Nøgletal for centrale aktiviteter	2011	2012	2013
Antal besøgende ¹	975.297	1.033.071	1.158.550
Erhvervede værker/genstande	11.653	8.746	12.363
Elektronisk registrerede værker/genstande ²	902.000	908.090	958.955
Færdigkonserverede værker/genstande ³	24.262	25.462	26.139
Igangværende forskningsprojekter ⁴	49	56	79
Afsluttede forskningsprojekter	12	11	11
Antal åbningstimer ⁵	2.205	2.205	2.191
Skoletjeneste, antal klasser ⁶	2.405	2.965	3.073
Antal besøgende børn og unge under 18 år (eksklusiv skoletjene-	85.154	115.000	135.000

¹ Besøgstallet omfatter besøgende på alle Nationalmuseets museer.

² Der er registreret yderligere 50.865 genstande i 2013, således det samlede antal ender på 958.955 genstande. Når samlingernes omfang skal angives, er det nødvendigt at påpege at et genstandsnummer langt fra altid er lig med kun en genstand. Det vil sige at antallet af registreringer i museets elektroniske registreringsdatabase ikke direkte afspejler antallet af genstande, men et antal inventarnumre, hver med forskelligt antal genstande fra en til flere tusinde. Museets samlede genstandsmængde (hvor man ved én genstand forstår for eksempel én flinteflække) består således af et ukendt antal genstande, og disse udgør mange millioner.

³ Tallene udgør årligt det til dato totale antal genstande konserveret siden ENB - projektets start. Nationalmuseets genstande er mangeartede og varierer meget i relation til volumen, materiale m.v., hvilket afstedkommer store forskelle i museets konserveringsmæssige indsats i forhold til de enkelte genstande. Da antallet af konserverede genstande af denne grund ikke modsvarer den konserveringsmæssige indsats, registrerer museet kun for ENB-genstandenes vedkommende det faktuelle antal konserverede genstande.

⁴ Gælder alle projekter af en varighed på mindst 4 uger i løbet af et år.

⁵ Antal åbningstimer er her angivet for Prinsens Palæ. Åbningstimerne for Nationalmuseets øvrige besøgssteder varierer fra dette tal.

⁶ Antallet af skoleklasser i 2013 omfatter også uanmeldte skoleklasser i Prinsens Palæ. Disse er ikke medregnet i tidligere år. De uanmeldte skoleklasser udgjorde 420 af det samlede tal i 2013.

ste) ⁷			
Antal særudstillinger (åbnet det pågældende år)	6	14	16
- heraf særudstillinger rettet mod børn/unge	0	0	1
Antal undervisningstilbud	147	142	133
- heraf nye undervisningstilbud	33	17	16
Antal særarrangementer	1.964	2.018	1.812
- heraf arrangementer rettet mod børn/unge	720	859	-
Antal udstillinger/aktiviteter med særlig hensyntagen til handicappede brugere ⁸	-	-	-
Antal unikke brugere der har besøgt hjemmesiden	800.481	825.481	875.543
Antal besøgende på hjemmeside (besøgssessioner)	4.920.609	5.132.432	4.861.641

Besøgende

Nationalmuseet har i 2013 haft et rekordstort antal besøgende, hvor 1.158.550 personer i alt har besøgt Nationalmuseets forskellige museer. Især Prinsens Palæ (Nationalmuseets hovedbygning) har oplevet en markant besøgsfremgang, hvilket særligt kan tilskrives den store succes med særudstillingen Viking, der løb fra juni til november måned, og som havde mere end 150.000 gæster.

Børnenes Museum i Prinsens Palæ havde i 2013 et besøgstal på over 155.000.

Frøslevlejrens Museum oplevede ligeledes en fremgang i besøgstallet i 2013, hvilket kan tilskrives åbningen af en ny permanent udstilling om lejrens virke efter 2. Verdenskrig, hvor den under navnet Fårhuslejren blev brugt til internering af landssvigere, herunder tysksindede danske statsborgere.

På Frilandsmuseet var der en besøgstilbagegang i 2013, og det samme gjorde sig selvsagt gældende for Frihedsmuseet, der brændte natten til den 28. april og siden da ikke har været åbent for offentligheden.

Udstillinger

Udstillingen Viking, der var åben i Prinsens Palæ fra juni til november, har været Nationalmuseets helt store satsning i 2013. Mere end 150.000 gæster besøgte udstillingen, hvilket var meget tæt på det maksimale antal gæster, som udstillingen kunne rumme.

I slutningen af 2012 og starten af 2013 viste Nationalmuseet i Prinsens Palæ den roste udstilling Powwow om prærieindianeres dansefestivaler. Udstillingen tiltrak mange besøgende.

Pigen og Parasollen, som er en mindre udstilling, der åbnede i november 2013, har ligeledes et godt besøgstal. Hertil kommer flere mindre særudstillinger hen over året, blandt andet i

⁷ Nationalmuseet har i 2012 indført en ny og mere præcis opgørelsesmetode for antal besøgende børn og unge under 18. Derfor er resultatet for 2012 og 2013 ikke direkte sammenlignelige med tidligere års opgørelser.

⁸ Nationalmuseet tilstræber i al almindelighed at tilpasse udstillinger og aktiviteter, så handicappede brugere også tilgodeses.

anledning af Danmarks sejr i Eurovisionens melodi grand prix, hvor vindertrofæet og andre effekter var udstillet i museets forhal.

I Frøslevlejren blev der sommeren over vist udstillingen ”Sophies Valg på den tjekkiske måde”, som markering af 70-året for den tyske besættelsesmagts deportation af danske jøder til Theresienstadt i Tjekkiet.

Formidling i øvrigt

I 2013 er der blevet arbejdet med udviklingen af besøgsoplevelsen på Nationalmuseet, særligt i Prinsens Palæ. I forbindelse med udstillingen Viking blev et nyt butik- og restaurantkoncept afprøvet. Dette er nu under evaluering. Herudover er der arbejdet med skabelse af involverende tiltag i udstillingerne, hvor der blandt andet er blevet udviklet en mobilapplikation til de besøgende på museet.

I udstillingen Viking blev der arbejdet med flere formidlingsformer, herunder et computerspil, der var integreret i udstillingen. Flere af disse forskellige formidlingstiltag vil blive indarbejdet i museets permanente udstillinger, ligesom spillet er blevet foræret til bl.a. Sydvestjyske museer til brug for deres udstilling i Ribe.

Undervisning

I 2013 har Nationalmuseet under overskriften ”Fortid for Begyndere” udviklet seks nye undervisningstilbud rettet mod børnehaver. Hæfterne stilles til rådighed for alle interesserede museer, der kan versionere dem til eget brug, således at de kan benyttes af børnehaver i hele landet.

Til Vikingudstillingen blev der udviklet gratis undervisningsmateriale til gymnasieskolen i 7.000 eksemplarer, der alle var blevet bestilt, inden udstillingen lukkede igen. Materialet ligger nu til gratis download. Herudover blev der udviklet et undervisningsspil, der også integreres i den normale undervisning.

Faldet i antallet af undervisningstilbud, som det fremgår af tabellen ovenfor, kan tilskrives, at der i 2013 er blevet gennemført en revision af udbuddet af undervisningstilbud, hvor en del tilbud er blevet nedlagt.

Danefæ

Mængderne af danefæ, der bliver indleveret til Nationalmuseet, har været meget omfattende de seneste år, blandt andet som følge af, at flere og flere amatørarkæologer anskaffer sig metaldetektorer af bedre og bedre kvalitet. I 2013 blev 4.290 genstande indsendt til danefævurdering. De stigende mængder af indleveret danefæ har medført en betydelig øget sagsbehandlingsmængde på museet.

Udlån

Nationalmuseet gennemfører årligt ca. 150 udlån til museer og lignende institutioner i ind- og udland. Et enkelt udlån kan vare op til 5 år og dække over en til mange hundrede genstande.

Udlån fra Nationalmuseets samlinger har siden 2003 været omfattet af en samlet politik for udlån, hvorefter alle udlån reguleres med en standardiseret kontrakt, der opstiller de vilkår, hvorunder genstanden udlånes.

En egentlig kontrol med udlånte genstande foretages kun, hvis der foreligger en mistanke om at vilkårene i lånekontrakten misligholdes (risikoen herfor vurderes at være ganske lille, dels udlåner Nationalmuseet stort set kun til professionelle museer, dels er udlånene typisk af så kortvarig natur, at det i sig selv minimerer risikoen for at noget går galt). For så vist angår udlån fra før 2003 pågår der pt. en proces vedr. normalisering af disse. Udlån af denne type (tidligere også ofte benævnt 'uddeponeringer') er typisk tidsbestemte, og planen er derfor at de også skal reguleres af en lånekontrakt på maksimalt 5 år dog med mulighed for forlængelse. Dette er et omfattende arbejde, der til dels omfatter udlån helt tilbage fra 1800-tallet.

Der skelnes herudover mellem egentlige udlånsager og uddeponering af Danefæ til statsanerkendte arkæologiske museer i Danmark; denne gruppe er ikke omfattet af Nationalmuseet generelle lånepolitik. Der pågår pt. et arbejde med at analysere, hvorledes også denne gruppe genstande kan blive reguleret af standardkontrakten.

Nationalmuseet arbejder løbende på at udvikle sin udlånsforvaltning – især med henblik på at den opleves så ukompliceret som muligt og i øvrigt ikke pålægger kollegerne i museumsverden unødvendige omkostninger. I 2013 er Nationalmuseet f.eks. udkommet med en ny hjemmeside målrettet lokalmuseerne:

<http://natmus.dk/salg-og-ydelser/museumsfaglige-ydelser/udlaan-af-museumsgenstande/>

Kirkekonsulentfunktionen

Kirkekonsulentfunktionen har i 2013 behandlet og givet udtalelse til landets stiftsøvrigheder i 621 høringsager. Hertil kommer behandling af 201 øvrige kirkesager samt diverse forespørgselsager. Der er udført og skrevet rapport over 74 arkæologiske undersøgelser i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder i kirker og på kirkegårde. Der er udarbejdet rapporter over 169 besigtigelser af kalkede flader og kalkmalerier samt rapporter vedr. 88 besigtigelser af historisk inventar. Rapporterne er tilgået menighedsrådene.

Der har i stifterne været afholdt i alt 32 konsulentrunder af 1-2 dages varighed, hertil kommer diverse møder på anmodning af menighedsråd.

Organisationsændring på Nationalmuseet

I slutningen af maj 2013 meddelte Kulturministeriet, at kulturministeren havde besluttet at lægge de to statslige museer Tøjhusmuseet og Orlogsmuseet, der hidtil udgjorde Statens Forsvarshistoriske Museum, ind under Nationalmuseet med virkning fra 1. januar 2014. Omtrent samtidig blev der indgået en samarbejdsaftale mellem Nationalmuseet og Slagelse Kommune, om at Nationalmuseet skulle overtage driften af Museet ved Trelleborg. Aftalen trådte i kraft 1. januar 2014.

Beslutningen om at forene de tre nye museer med Nationalmuseet var medvirkende årsag til, at museets direktion så et behov for at gennemføre en organisationsændring på museet med den klare hensigt at stå styrket i forhold til at gennemføre Nationalmuseets strategi.

Organisationsændringen trådte i kraft 1. januar 2014. Også fremadrettet vil Nationalmuseet være organiseret i 3 afdelinger, der har fået navnene: Forskning og Formidling, Bevaring og Naturvidenskab samt Drift og Administration (se figur 1).

Særligt i Forskning og Formidling sker der ændringer i den underliggende enhedsstruktur, der således bliver forenklet i forhold til den hidtidige struktur. Fremover vil der i afdelingen være et sekretariat, fire forsknings- og samlingsenheder med hver deres emneområder, en formidlingsenhed med et tværgående formidlingsansvar på Nationalmuseets museer og udstillingsstederne Kongernes Jelling, Museet ved Trelleborg og Liselund samt enheden Landbokultur og Søfart, der har ansvaret for Frilandsmuseet, Brede Værk, Kommandørgaarden og Nationalmuseets skibe.

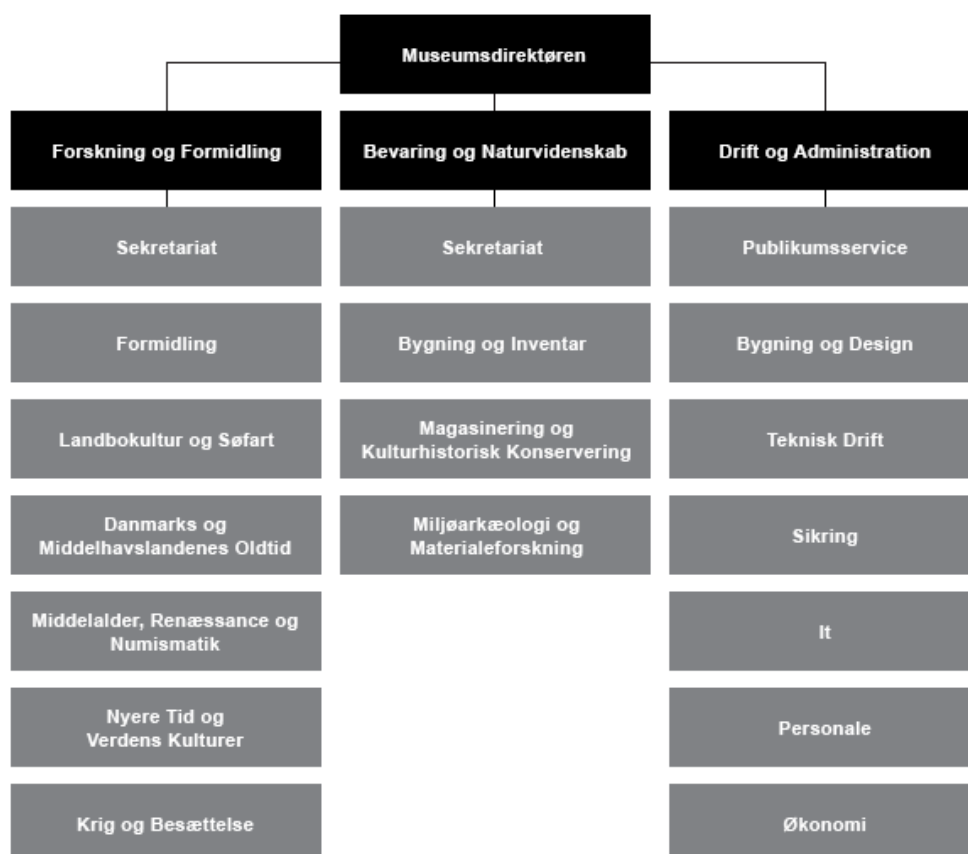
Enhederne i afdelingerne Bevaring og Naturvidenskab samt Drift og Administration varetager opgaver på tværs af alle samlinger, udstillingssteder og organisatoriske enheder.

Som noget nyt er forskningsenheden Miljøarkæologi og Materialeforskning etableret i afdelingen Bevaring og Naturvidenskab. Enheden er dannet gennem en sammenlægning af Bevaringsafdelingens tidligere enhed Forskning, Analyse og Rådgivning samt Danmarks Oldtid/Naturvidenskab fra Forsknings- og Formidlingsafdelingen.

I Drift og Administration er der etableret et udstillingsteam i enheden Bygning og Design, som tilbyder alle museer/udstillingssteder bistand i relation til opbygning og vedligeholdelse af permanente og midlertidige udstillinger hvad angår udstillingsdesign, grafik, audiovisuelle virkemidler samt bygningsmæssig ekspertise.

Figuren nedenfor viser Nationalmuseets nye organisationsdiagram, som er gældende pr. 1. januar 2014.

Figur 1: Nationalmuseets organisation

Magasinprojektet – fællesmagasinet

I samarbejde med Det Kongelige Bibliotek, Statens Naturhistoriske Museum, Medicinsk Museion og Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme (SLKE) har Nationalmuseet i foråret bidraget til kravspecifikation samt udarbejdelse af dispositionsforslag og budgetmodel for Fællesmagasinet. I december måned blev organiseringen af projektet påbegyndt med etablering af styre- og projektgruppe samt bruger- og følgegruppe. SLKE forventer ibrugtagning af Fællesmagasinet medio 2019.

Nedpakning af magasiner på Frilandsmuseet

En stor opgave i løbet af året har været fraflytningen af nogle af Nationalmuseets dårligste magasiner i form af Andelsmagasinet og Virumgårds driftsmagasiner ved Frilandsmuseet. Fraflytningen af disse magasiner, som er forløbet meget tilfredsstillende, er et led i strategien, der går forud for ibrugtagningen af det nye fællesmagasin.

Forskning

Forskningsindsatsen i 2013 har været præget af arbejdet med et nyt forskningsrådsområde, som på samme måde som det hidtidige *Nordlige Verdener* vil kunne samle museets forskning i en stor satsning, hvor så mange af museets enheder og dermed fagområder vil kunne indgå på linje med eksterne partnere. Derudover har året været præget af, at delprojekterne i *Nordlige Verdener* med udgangen af 2013 lukkes ned. Forskningens resultater er bearbejdet og redigeret til artikler og rapporter, som vil blive publiceret i de kommende år. Her har der været stadig fokus på at publicere i peer review-tidsskrifter, som er med til at meritere museets forskerstab, når der skal ansøges om nye forskningsmidler. En række af museets individuelle forskere har desuden udgivet markante monografier, som har haft stor bevågenhed i pressen. Resultater fra Nationalmuseets Jellingprojekt er indgået i særudstillingen Viking.

Museets forskning har desuden været præget af at der er indhentet eksterne midler på det individuelle plan til primært postdoc-projekter samt andre mindre forskningsprojekter. Midlerne hertil er opnået fra Carlsbergfondet, Kulturministeriets Forskningspulje, Forskningsråd m.fl.

Der henvises til målrapporteringen på mål 4 og 5 om forskning for yderligere informationer om forskningsresultaterne i 2013. Nationalmuseets forskningsrapport for 2013 forventes desuden at foreligge i løbet af foråret 2014.

Brand på Frihedsmuseet

Natten til søndag den 28. april 2013 opstod der en påsat brand på Frihedsmuseet i København. Der blev hurtigt iværksat brandbekæmpelse og følgeskadebekæmpelse af brandvæsnet, og det lykkedes at redde alle Frihedsmuseets arkivalier og genstande. Ingen personer kom noget til under branden.

I opfølgingsprocessen efter branden har Nationalmuseets bevaringsafdeling haft en stor ekstraopgave med at konservere beskadiget materiale og sikre det øvrige materiale.

I tiden efter branden var der meget omfattende offentlige diskussioner om, hvad der skulle ske med Frihedsmuseet fremadrettet. Beslutningen om at opføre et nyt museum, hvor det

gamle museum lå, blev truffet i tiden lige efter branden, og nu følger processen med at tilrettelægge indholdet af et nyt museum og selve byggeprocessen.

2.3.2. Årets økonomiske resultat

De økonomiske resultater for Nationalmuseet i 2013 vurderes som tilfredsstillende. Vurderingen er baseret på det forhold, at de faglige målsætninger generelt er opfyldt inden for museets bevillingsmæssige rammer.

Tabel 2: Virksomhedens samlede aktivitet

	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab
Drift	Udgifter	202,8	195,9
	Indtægter	-79,2	-115,5
Administrerede ordninger mv.	Udgifter	1,2	1,2
	Indtægter	0	0
Anlæg	Udgifter	8,8	14,4
	Indtægter	0	0

Drift Nationalmuseet	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab
§ 21.33.11.	Udgifter	202,8	195,9
	Indtægter	-79,2	-115,5

Danefæ	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab
§ 21.33.03.	Udgifter	1,2	1,2
	Indtægter	0	0

Anlæg Nationalmuseet	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab
§ 21.33.73.	Udgifter	8,8	14,4
	Indtægter	0	0

Drift Nationalmuseet, reserveret bevilling	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab
§ 21.33.11.	Udgifter	1,3	0,8
	Indtægter		

Nationalmuseet kommer ud af 2013 med et overskud på 6,9 mio. kr. Resultatet ville have udvist et underskud på 0,7 mio. kr., såfremt byggesagen i forbindelse med etablering af et nyt Musikmuseum i det gamle radiohus på Rosenørns Allé havde været håndteret regnskabsmæssigt korrekt. Beløbene på byggesagen skulle løbende have været konteret på kontoen igangværende arbejde for egen regning, dette er ikke sket, og beløbene er derfor indgået i det almindelige driftsregnskab, og derved øget udgifterne her. Det drejer sig om 169.477 kr. i 2011, 3.928.489 kr. i 2012 og 13.674.035 kr. i 2013, i alt 17,8 mio. kr., som ved regnskabsafslutningen for 2013 er trukket ud af driften og overført til igangværende arbejde for egen regning. Trækkes det budget der var på den pågældende enhed fra bliver nettoresultatet for Nationalmuseets drift i 2013 derfor ikke et underskud på 0,7 mio. kr. men et overskud på

6,9 mio. kr. Museet blev opmærksom på problemstillingen i foråret 2013 og har efter aftale med Kulturministeriets Departement og ØSC under Statens Administration rettet fejlen i forbindelse med regnskabsafslutningen for 2013.

I 2013 havde museet 318,3 mio. kr. til disposition i form af finanslovsbevillinger og egne indtægter. Finanslovsbevillingen var i 2013 på 202,8 mio. kr. I bevillingen indgår tillægsbevillinger på netto 3,5 mio. kr. Disse udgøres af 3,3 mio. kr. til udgifter i forbindelse med branden på Frihedsmuseet, bevillinger til ombygningen af det gamle radiohus på 0,5 mio. kr. og deaccessionering af genstande på Frilandsmuseet på 0,3 mio. kr., samt mindre dispositionsbegrænsninger og tilbageførsler, der har reduceret bevillingen med 0,6 mio. kr.

Museets egen indtjening er steget med 15,5 mio. kr. fra 100,0 mio. kr. i 2012 til 115,5 mio. kr. i 2013. Salg af varer og tjenesteydelser er netto steget med 9,4 mio. kr., hvilket primært skyldes den øgede omsætning i museumsbutikken i forbindelse med særudstillingen Viking og viderefakturering af byggesagsudgifter til Dansk Sprognævn i forbindelse med ombygningen af det gamle radiohus.

Tilskud til egen drift er steget med ca. 6,1 mio. kr. som følge af øgede tilskud fra private fonde og andre statslige tilskud, mens der har været et fald i tilskuddene fra de statslige forskningsråd.

Tabel 3: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

1000 kr., løbende priser	2011	2012	2013
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-292.433,4	-304.010,5	-318.279,9
- Heraf indtægtsført bevilling	-203.062,6	-204.045,1	-202.804,5
- Heraf eksterne indtægter	-89.370,8	-99.965,4	-115.475,4
Ordinære driftsomkostninger	286.673,5	298.878,0	314.082,5
- Heraf løn	186.458,2	178.409,2	190.060,4
- Heraf afskrivninger	2.410,3	2.543,8	2.154,0
- Heraf øvrige omkostninger	97.804,9	112.263,9	112.827,5
Resultat af ordinær drift	-5.759,9	-5.132,5	-4.197,4
Resultat før finansielle poster	631,8	-4.560,5	-9.690,1
Årets resultat	3.285,8	-1.467,6	-6.872,5
Balance			
Anlægsaktiver	69.806,5	70.043,4	89.720,7
Omsætningsaktiver	69.592,4	69.745,0	58.131,5
Egenkapital	13.620,3	15.003,5	21.876,0
Langfristet gæld	53.708,8	62.614,1	64.427,8
Kortfristet gæld	59.440,2	59.299,5	58.183,8
Lånerammen	112.900,0	133.900,0	133.900,0
Træk på lånerammen	63.708,8	63.629,5	83.732,7
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	56,4%	47,5%	62,5%
Negativ udsvingsrate	126,1%	150,6%	265,3%
Overskudsgrad	-1,1%	0,5%	2,2%
Bevillingsandel	69,4%	67,1%	63,7%
Personaleoplysninger			

Antal årsværk	458,5	433,1	453,3
Årsværkspris	406,7	411,9	419,3
Lønomkostningsandel	63,8%	58,7%	59,7%
Lønsumsloft	158.100,0	158.000,0	155.700,0
Lønforbrug	151.882,4	143.129,5	150.689,1

Kommentarer til nøgletal

Udnyttelsesgraden af lånerammen er steget fra 47,5 % til 62,5 %. Stigningen sker primært på baggrund af forøgelsen af kontoen for igangværende arbejder for egen regning, hvor ombygningen af 2. og 3. sal i det gamle radiohus til et nyt Musikmuseum er bogført med i alt 17,8 mio. kr. Herudover har der været en række mindre investeringer i bl.a. biler, en lastbil og it-udstyr, som også øger udnyttelsesgraden.

Den negative udsvingsrate er steget i 2013, som følge af en stigning i det overførte overskud på 6,9 mio. kr. til i alt 15,9 mio. kr., udsvingsraten udgør herefter 265,3 % af statsforskrivningen.

Overskudsgraden blev i 2013 på 2,2 %, da museet har lagt 6,9 mio. kr. til sit overførte overskud i forhold til de samlede indtægter på 318,3 mio. kr.

Bevillingsandelen i 2013 er faldet fra 67,1 % til 63,7 %, som følge af større indtægter ved museet.

Årsværksprisen er steget med 1,8 %, bl.a. på baggrund af øgede udgifter i forbindelse med rekruttering af nye medarbejdere.

Lønomkostningsandelen er steget lidt, da museet i stigende grad bruger interne ansatte til bl.a. håndværkerydelser og formidling blandt andet i forbindelse med udstillinger.

Antallet af årsværk er steget som følge af øget aktivitet ved museet, især på de aktiviteter der dækkes af tilskuds- og forskningsbevillinger (se note 1 under bilag).

Økonomiske forventninger til de kommende år

Med virkning fra 1. januar 2014 er Tøjhusmuseet og Orlogsmuseet lagt ind under Nationalmuseet. Nationalmuseet forventer, at sammenlægningen vil bidrage til en økonomisk konsolidering af driften af de to nytilkomne museer inden for de kendte bevillingsmæssige rammer.

Nationalmuseet tilstræber løbende at skabe nye indtægter, blandt andet gennem et øget fokus på tilskudsfinansierede aktiviteter på forsknings- og formidlingsområdet, samt gennem indtægtsdækket virksomhed, butiksdrift, forpagtningsaftaler mv. Det er derfor forventningen, at museet med de nuværende bevillingsforudsætninger kan opretholde det nuværende aktivitetsniveau til og med 2015.

Der er budgetteret med frie midler i 2014 på i alt 1,1 mio. kr. til finansiering af videreførte aktiviteter fra 2013, primært udstillingsaktiviteter og eksternt finansierede projekter på del-

regnskab 1. Det er forventningen at museets samlede udgifter balancerer med indtægterne i 2014.

Museet har fået tilladelse fra Kulturministeriets Departement til et forbrug af overført overskud på 0,5 mio. kr. i 2014 og forbrug af reserveret bevilling på 1,4 mio. kr. i 2014. Museet forventer at bruge hele restbevillingen på reserveret bevilling til Serampore projektet på i alt 1,9 mio. kr.

2.4. Opgaver og ressourcer

2.4.1. Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt

Sammenfatningen af Nationalmuseets økonomi for de fire opgaver, der fremgår af museets paragraf på finansloven, er fordelt på indtægtsført bevilling, øvrige indtægter og omkostninger i tabel 4. Fordelingen af både indtægter og udgifter er baseret på museets kontering på formål i regnskabet.

Tabel 4: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens produkter/opgaver

1000 kr., løbende priser	Indtægtsført bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
Hjælpfunktioner samt generel ledelse og administration	42.089,0	3.377,9	45.391,7	2%
Tilgængeliggørelse og formidling af kulturarven	55.729,3	49.517,3	102.138,5	74%
Bevaring af kulturarven	76.448,9	31.765,4	105.715,9	60%
Forskning	28.537,3	30.814,8	60.836,4	-35%
I alt	202.804,5	115.475,4	314.082,5	100%

I forhold til 2012 er der en stigning i omkostningerne til alle områderne på nær forskning, hvor der er et mindre fald. Faldet skyldes at det ikke er lykkedes at indhente helt så mange eksterne forskningsbevillinger i 2013 set i forhold til 2012. Generelt er der god sammenhæng mellem omkostninger og indtægter for de fire opgaver.

2.4.2. Opgaver og ressourcer: Uddybende oplysninger

Se afsnit 2.3.1. for opgørelse af nøgletal for centrale aktiviteter.

2.5 Målrapportering

Nationalmuseet har jf. museets rammeaftale syv mål. I 2013-afrapporteringen har Nationalmuseet valgt at samle de tre mål, der omhandler museets rolle som hovedmuseum på henholdsvis formidlings-, bevarings- og forskningsområdet i en fælles afrapportering, da opdelingen i de tre områder i praksis ikke finder sted, og da der er overordnede forhold på hovedmuseumsområdet, der dækker over både formidling, bevaring og forskning.

Det betyder med andre ord, at Nationalmuseet i denne årsrapport afrapporterer på fem mål, hvoraf tre er opfyldt i 2013 og to er delvist opfyldt. Nationalmuseet vurderer målopfyldelsen for 2013 som tilfredsstillende.

2.5.1. Målrapporteringens første del: Skematisk oversigt

Tabel 5: Årets resultatopfyldelse		
Opgave/hovedformål	Mål	Resultat i 2013
Tilgængeliggørelse og formidling af kulturarven	Nationalmuseet vil i dialog med et endnu bredere publikum og styrke læring og oplevelser for alle aldersgrupper	Opfyldt
Opgave/hovedformål	Mål	Resultat i 2013
Bevaring af Kulturarven	Museets genstande sikres bedre for fremtidens formidling og forskning	Delvist opfyldt
	Nationalmuseet vil styrke den præventive bevaringsindsats på en miljømæssigt bæredygtig måde	Opfyldt
Opgave/hovedformål	Mål	Resultat i 2013
Forskning	Nationalmuseet vil opretholde en relevant forskningsindsats på højt internationalt niveau for at udvikle ny viden om kulturhistorien og bevaringen af kulturarven	Opfyldt
Opgave/hovedformål	Mål	Resultat i 2013
Hovedmuseumsrollen	Nationalmuseet vil som hovedmuseum bidrage til styrkelsen af kvalitet og vidensopbygning vedr. formidling, bevaring og kvaliteten af forskning i det samlede danske museumsvesen	Delvis opfyldt

2.5.2. Målrapporteringens anden del: Uddybende analyser og vurderinger

Nationalmuseet har arbejdet efter den strategi, der ligger til grund for rammeaftalen for perioden 2012-2015 med Kulturministeriet. Det er Nationalmuseets vurdering, at strategien stadig vil være relevant at følge i de kommende år.

I museets rammeaftale er der opstillet en række metoder og dokumentationsparametre, der skal være med til at belyse opfyldelsen af de aftalte mål. Hertil kommer en nøgletalsprognose, hvor museet har opstillet forventninger til udviklingen i rammeaftaleperioden. Det er disse parametre og prognoser, der blandt andet ligger til grund for nedenstående målanalyser. Det vil fremgå under udvalgte målanalyser, at de forskellige dokumentationsparametre og -metoder ikke alene er tilstrækkelige til at belyse målopfyldelsen.

Nøgletalsprognoserne vil det i nogle tilfælde være nødvendigt at opdatere, også set i lyset af, at Tøjhusmuseet, Orlogsmuseet og Museet ved Trelleborg er blevet en del af Nationalmuseet.

Hovedformål: Tilgængeliggørelse og formidling af kulturarven

Mål 1: Nationalmuseet vil i dialog med et endnu bredere publikum og styrke læring og oplevelser for alle aldersgrupper

Følgende dokumentationsparametre er ifølge rammeaftalen opstillet til at belyse opfyldelsen af dette mål:

Evaluering/analyse:

Den nationale brugerundersøgelse. Dokumentation af nye brugergrupper.

Aktivitetsredegørelse:

Redegørelse for fremdrift i forhold til handlingsplan vedr. "Det digitale Nationalmuseum" (milepæle).

Redegørelse vedr. aktiviteter gennemført med særlige målgrupper for øje.

Nøgletal:

Antal besøgende.

Antal besøgende børn/unge u. 18 (inkl. skoletjeneste)

Antal unikke brugere på museets digitale platforme (hjemmeside, Facebook, Wikipedia mv.)

I Nationalmuseets markedsføringsstrategi er der udpeget brugersegmenter, for hvilke museet ser det største potentiale i forhold til at øge antallet af besøgende på museet. Brugersegmenterne betegnes *den modne kulturforbruger, lejlighedsgæsten og provinsmiddelklassen*. Endvidere er der et stort potentiale i at få flere turister til at besøge museet.

Museet har fra 2013 haft opstillet måltal for segmenterne. I arbejdet med at etablere museets forskellige særudstillinger er det nu et fast element at forsøge at målrette udstillingerne til de konkrete brugersegmenter. I og med at planlægningen af Viking allerede var godt undervejs inden museets markedsføringsstrategi forelå, har der ikke været en entydig fokusering på ovennævnte brugersegmenter i denne udstilling. I arbejdet med den kommende store særudstilling om pels er brugersegmenterne derimod tænkt ind i arbejdet med udstillingen. Defineringen af målgruppen er foregået i et samarbejde med projektgruppen og markedsføring. Dette har betydet at udstillingens oprindelige tema er blevet rettet til i forhold til de persona typer der er udvalgt udstillingens målgruppe. Konkret har det i Pelsudstillingen betydet at der arbejdes ud fra et nutidsperspektiv, med en perspektivering til fortidens pelse således at udstillingen kan fungere i den nuværende pelsdebat og Nationalmuseet som en aktiv ressource i samfundet kan facilitere en debat om pels på et oplyst grundlag med alle de nuværende stemmer i debatten repræsenteret. Ligeså forholder det sig med diverse mindre udstillinger, som museet viser i disse år.

Det har hidtil vist sig vanskeligt at måle den egentlige effekt af disse tiltag, men museet arbejder på at finde metoder, der kan belyse effekten af de konkrete tiltag i udstillingerne. De flotte besøgstal i 2013 indikerer dog, at Nationalmuseet lykkes med at nå ud til et bredere publikum og er med til at styrke læring og oplevelser for de forskellige brugere af museet.

Ud over udstillingerne har Nationalmuseet gennemført en række aktiviteter og arrangementer, der var rettet mod konkrete brugergrupper. Blandt disse kan nævnes det store vikingemarked, der blev afholdt ved og i Prinsens Palæ i august, De Dødes Dag i november, som markerede en af Mexicos største højtidsdage samt Nisseversitetet i december, hvor juleaktiviteter udspillede sig i Prinsens Palæ. Alle de nævnte arrangementer viste sig at være store publikumssucceser.

Den nationale brugerundersøgelse, der hvert år udarbejdes af Kulturstyrelsen og Gallup for hovedparten af Nationalmuseets museer, giver en række indikationer af, hvordan udviklingen er i de besøgendes oplevelse af Nationalmuseet. Med udgangspunkt i halvårsrapporten for 2013 for Prinsens Palæ og gennem sammenligning med tidligere års rapporter præsenteres her udvalgte resultater, der fortæller om de besøgendes opfattelse af Prinsens Palæ.

I forhold til Nationalmuseets egne brugersegmenter har den nationale brugerundersøgelse 9 segmenter. Nationalmuseet har en lille overvægt af besøgende fra to af disse segmenter, nemlig grupperne af individorienterede og traditionelt individorienterede, og der er en overvægt af besøgende med mellemlange eller videregående uddannelser. Generelt viser den nationale brugerundersøgelse at Nationalmuseet har godt fat i stort set alle 9 segmenter, men at der fortsat kan gøres mere for at få andre grupper ind på museet, end den bedst uddannede del af befolkningen, hvilket ligger godt i tråd med de to typer; *lejlighedsgæsten* og *provinsmiddelklassen*, som museet arbejder med, mens man har godt fat i den moderne kulturforbruger, hvor der arbejdes med at øge frekvensen af besøgene hos denne gruppe.

Den samlede vurdering af museumsbesøget i Prinsens Palæ hos de adspurgte besøgende (skala fra 1-10, hvor 1 er mest negativt og 10 mest positivt):

2013, 1. halvår	8,2
2012	7,9
2011	8,1
2010	8,1

Ovenstående oversigt viser, at besøgende i Prinsens Palæ generelt vurderer oplevelsen meget positivt, og at vurderingerne over en årrække ligger på et stabilt højt niveau. I og med der endnu ikke foreligger en rapport for hele 2013, er det endnu ikke muligt at sige noget om, hvorvidt særudstillingen Viking har haft en effekt på brugeroplevelsen hos museets besøgende. Den tilsvarende vurdering for Frilandsmuseet var i første halvdel af 2013 på 8,7.

Den samlede vurdering af Prinsens Palæ's egnethed for børn hos de adspurgte besøgende:

2013, 1. halvår	7,2
2012	6,8
2011	7,9
2010	7,5

I forhold til de besøgendes vurdering af Prinsens Palæ's egnethed for børn er der større udsving set i forhold til den generelle vurdering af museet. Udstillingen Viking har haft en række aktiviteter, der blandt andet har været rettet mod børn, så her kan det forventes, at

vurderingen af andet halvår af 2013 vil være mere positiv. Den tilsvarende vurdering for Frilandsmuseet var i første halvdel af 2013 på 8,7.

Bopæl for de besøgende i Prinsens Palæ:

	Danmark	Andre lande
2013, 1. halvår	56 %	44 %
2012	58 %	42 %
2011	61 %	39 %
2010	62 %	38 %

Det har de seneste år været en generel tendens, at en større og større andel af de besøgende i Prinsens Palæ er udenlandske turister. Dette ser Nationalmuseet som en positiv udvikling, da turister netop er et af de brugersegmenter, museet ønsker at tiltrække flere af, jf. markedsføringsstrategien. Det skal dertil tilføjes, at langt over halvdelen af de danske besøgende er fra andre landsdele end museets kommune og region. Prinsens Palæ appellerer med andre ord meget bredt og til mange andre end de potentielle besøgende fra lokalområdet. På Frilandsmuseet var andelen af danske besøgende langt højere end i Prinsens Palæ i første halvdel af 2013, i og med hele 86 % af de besøgende havde bopæl i Danmark. Af disse var 70 % fra kommunen eller regionen, hvor Frilandsmuseet har hjemme.

Som nævnt i beretningen har Nationalmuseets besøgstal i 2013 været rekordstort. 1,16 mio. gæster besøgte museets forskellige besøgssteder, og besøgstallet flugter meget fint med den prognose, museet har opstillet i rammeaftalen, hvor forventningen var 1,2 mio. gæster. Branden på Frihedsmuseet i april 2013 reducerede besøgstallet på Frihedsmuseet fra ca. 75.000 gæster i 2012 til ca. 10.000 gæster i 2013. Dette bør tages med i betragtning i vurderingen af Nationalmuseets samlede besøgstal. Så selv om prognosetallet ikke helt er opnået, så er Nationalmuseet alt taget i betragtning meget tilfreds med besøgstallet for 2013.

Også blandt børn og unge under 18, der besøger museet, er besøgstallet gået opad i 2013. 135.000 børn og unge har besøgt et af Nationalmuseets museer i 2013, og dertil kommer et stort antal skoleklasser.

Implementeringen og realiseringen af Nationalmuseets strategiske mål for digital virksomhed gennem Det Digitale Nationalmuseum er gået ind i en mere konkret fase i 2013. I regi af projektprogrammet, der løber i perioden 2013-2015, var der ved afslutningen af 2013 25 aktive projekter.

I 2013 afsluttedes følgende otte projekter:

- Digitalisering af blå kort (registreringskort) fra Frilandsmuseet
- Digitalisering af protokoller i Den Kongelige Mønt- og Medaljesamling
- Udvikling af mobilapplikation til Prinsens Palæ
- Udvikling af mobilapplikation til Frilandsmuseet
- Formidling på Flickr og Flickr Commons
- Runestensprojekt i samarbejde med Kulturstyrelsen (Wikipedia og mobilapplikation)
- Natmus Tech Talks og Uddannelse i digital formidling (interne foredragsrækker)

- #HACK4DK, ”kulturarvshackathon” om kreativ brug af åben kulturarvsdata

Projekterne bidrager på forskellig vis til arbejdet med museets strategiske temaer ”åbenhed, tilgængelighed og gennemsigtighed”, ”digitale processer på tværs” og ”digitale kompetencer til alle”. Med projekterne har museet beriget sit datamæssige grundlag, skabt nye muligheder for læring og oplevelser for museets gæster samt udviklet museets digitale praksis generelt.

Med #HACK4DK har Nationalmuseet fået kontakt til nye målgrupper, idet museet for andet år har inviteret kreative udviklere, designere, konceptudviklere og andre frivillige (digitale) entusiaster til at arbejde frit med museets digitale samlinger. Et spændende samarbejde og samspil med museets brugere, som nu også inkluderer folk inden for digitalt design og udvikling.

Nationalmuseet har i 2013 haft en stigning i antallet af unikke brugere på museets hjemmeside. Således har i alt 875.543 unikke brugere besøgt museets hjemmeside. Den ønskede fremgang på 50.000 unikke brugere på hjemmesiden er opnået i 2013, men antallet af unikke besøgende står stadig ikke helt mål med den prognose, Nationalmuseet har opstillet i rammeaftalens nøgletalsprognose, hvor 950.000 unikke brugere var målsætningen. Der har været et fald i 2013 i antallet af sidevisninger. En del af dette fald vil museet tilskrive sit store arbejde med søgemaskineoptimering (SEO), der betyder at brugerne i langt de fleste tilfælde straks finder den side og de oplysninger, de søger efter.

Det skal desuden nævnes, at museet er til stede på en lang række øvrige digitale platforme, hvor der ikke opgøres unikke brugere. Museet oplever generelt en støt stigende interesse på Facebook, og også på Youtube, Twitter, Pinterest og Flickr er der øget interesse. Eksempelvis er museets artikler og fotos på Wikipedia blevet set mere end 10.000.000 gange i alt.

Nationalmuseet kan med tilfredshed konkludere, at museet i strategiperioden ser ud til at opnå de ønskede resultater i forhold til at komme i dialog med et bredere publikum og styrke læring og oplevelser for alle aldersgrupper. Aktiviteter fra museets delstrategier for markedsføring og det digitale område er gennemført og igangsat i 2013. I 2014 vil museet fokusere på, at udarbejde metoder til at måle effekten af de igangsatte tiltag. Det generelle besøgstal har været højt i 2013, og andelen af børn og unge er ligeledes steget markant. Besøgstillene følger museets opstillede prognoser, og besøgstallene indikerer, at det lykkes for museet at nå ud til et bredere publikum.

På den baggrund anser Nationalmuseet målet som opfyldt i 2013.

Hovedformål: Bevaring af kulturarven

Mål 2: Museets genstande sikres bedre for fremtidens formidling og forskning

Følgende dokumentationsparameter er ifølge rammeaftalen opstillet til at belyse opfyldelsen af dette mål:

Aktivitetsredegørelse:

Redegørelse for fremdrift i forhold til handlingsplan vedr. nyt magasin (milepæle).

Nøgletal:

Opgørelse over færdigkonserverede genstande

Magasiner med TWPI (bevaringsindeks) kategori grøn (andel af samlet magasinkapacitet): 2011: 20 %, 2012: 22 %, 2013: 23 %, 2014: 24 %, 2015: 25 %

Registreringsefterslæb

Museet har arbejdet intensivt med at nedbringe registreringsefterslæbet i de sidste mange år. Direktionen har fulgt dette arbejde tæt, og med udgangen af 2013 er en meget stor del af efterslæbet nedbragt til et niveau hvor det stort set kun i enheden for Nyere Tid og Verdenskulturer hvor der er et større efterslæb. Det samlede efterslæb blev primo 2008 opgjort til 678 sager i Danmarks Oldtid og Møntsamlingen, som nu er nede på 182 sager og for Nyere Tid og Verdenskulturer blev registreringsefterslæbet i 2008 opgjort til 15.685 genstande, hvilket var faldet til 4.663 genstande ved udgangen af 2013. Museet får løbende nye fund ind, ligesom der erhverves og indsamles nye genstande til samlingerne, der vil derfor altid være et mindre efterslæb med at få de sidste ting registreret.

Fremdrift i magasinsagen

Som nævnt i beretningen er arbejdet med opførelsen af nyt fællesmagasin nu gået ind i en ny fase, og en projektgruppe er nedsat med henblik på at have indflytningsklare magasiner medio 2019. Dette er væsentligt senere end hidtil forudsat, hvor de nye magasiner forventes klar med udgangen af indeværende rammeaftaleperiode.

Nationalmuseet har i 2013 forberedt sig på den kommende flytning – en proces, der med rengøring og nedpakning af genstande forventeligt vil strække sig over mange år.

I 2013 er et af Nationalmuseets dårligste magasiner, Andelsmagasinet ved Frilandsmuseet, endelig blevet afviklet helt. I alt 15.906 genstande (tallet refererer til genstandsnumre, og dækker over flere enkelteffekter) på magasinet er således i 2012 og 2013 blevet rengjort, dokumenteret, registreret og pakket til transport og opbevaring andetsteds.

Museet finder indsatsen og resultaterne på dette område tilfredsstillende.

Færdigkonserverede genstande

En anden del af den samlede bevaringsindsats omhandler konservering af ENB-genstande (genstande af Enestående National Betydning). Ved udgangen af 2013 er 43 % af museets oprindeligt truede ENB-genstande bragt på et forsvarligt konserveringsmæssigt stade. Museet har i året konserveret 649 ENB-genstande, herunder er en meget stor genstand – vikin-

geskibsvraget, Roskilde 6 – blevet løftet fra kategori C/D til A, et projekt der alene i 2013 har lagt beslag på 2,6 effektive årsværk, og som på driftssiden har været finansieret af en fondsbevilling fra Augustinus Fonden på 4.015.000 kr.

Nationalmuseet finder, at konserveringsindsatsen i 2013 er tilfredsstillende.

Magasinkvalitet

Metoden til at dokumentere bevaringen af museets genstande bygger blandt andet på opgørelse af bevaringskvaliteten for museets magasiner udtrykt i TWPI. Herudover vurderes magasinerne i forhold til risiko for mekanisk skade på genstandene og mugskader.

Museets målsætning for 2013 var, at 23 % af museets magasinkapacitet skulle kategoriseres i kategorien *grøn* (god bevaringskvalitet). Resultatet for 2013 er imidlertid, at kun 17 % af den samlede magasinkapacitet er i kategorien *grøn*.

Dette skal dels ses i lyset af, at indsatsen i 2013 har været møntet på at afvikle magasinkvadratmeter i kategori rød. Konkret er Andelsmagasinet ved Frilandsmuseet nu helt fraflyttet og alle genstandene derfra befinder sig i magasin hos et privat firma. Kvaliteten af dette magasin er sådan, at bevaringsindekset herfra forventes at ligge på OK (kategori grå), dog sådan at både risiko for fysisk skade og for skimmelsvamp er i kategori grøn. Dette slår dog først igennem i statistikken i 2014, da Andelsmagasinet var i brug et godt stykke ind i efteråret 2013 også, og således er talt med i opgørelsen vedr. 2013.

Da museets indsats i disse år primært er koncentreret om at afvikle magasiner i kategori rød (genstandene her er udsat for størst risiko for nedbrydning og skade), og ikke nødvendigvis at optimere magasiner i kategori grå, så de kan leve op til grøn standard, vil Nationalmuseet fra og med 2014 supplere sin opgørelsesmetode: Ud over at se på stigninger i magasinandelen i kategori grøn, vil museet også opgøre fald i magasinandelen i kategori rød. Fremadrettet kan det overvejes helt at erstatte ”Grøn-målingen” med ”fravær-af rød-målingen”.

Konklusion

Nationalmuseet kan konkludere, at indsatsen for at sikre museets genstande bedre for fremtidens formidling og forskning er forløbet planmæssigt på flere områder. Udviklingen følger dog ikke helt den forudsatte udvikling, som den fremgår af museets rammeaftale og strategi.

Nationalmuseet vurderer på den baggrund, at målet samlet set er delvist opfyldt.

Mål 3: Nationalmuseet vil styrke den præventive bevaringsindsats på en miljømæssigt bæredygtig måde

Nationalmuseets forskningsrapport ”Low-energy Museum Storage Buildings: Climate, Energy Consumption and Air Quality” fra 2012 indeholder en målemetode, der er anvendelig til dokumentation af dette mål. Målemetoden går på at plote TWPI op mod energiforbruget, og resultaterne i rapporten er, at lavenergimagasiner, af typerne som de findes i bl.a. Fællesmagasinet i Vejle, er tæt på det optimale, hvad angår bevaringskvalitet over for energiforbrug (her leveres et TWPI over 100 med et energiforbrug under 5 kWh/m³ per år).

På Nationalmuseet er der i de eksisterende magasinfaciliteter endnu ikke etableret et måle-regime, der er fintmasket nok til at måle enkelte magasinrum. I forbindelse med UMTS-projektet 2008-2012 blev der dog opsat el-energimålere i en del magasiner, men det udestår at dokumentere energiforbrug til opvarmning.

Nationalmuseet har i 2013 styrket den præventive bevaringsindsats på en miljømæssigt bæredygtig måde i en række af sine magasiner:

- Anlægget i det kolde magasin i *Bygning 9* i Brede har tidligere haft et energiforbrug på ca. 80- 90.000 kwh om året til køling og affugtning. Nu er anlægget ændret, så der alene affugtes. Der forventes et energiforbrug på maksimalt 10.000 kwh om året og i øvrigt en bedre bevaringskvalitet.
- Anlæggene i fire magasiner i *Bygning 6* i Brede er ændrede, så bevaringskvaliteten er øget, uden at museets energiforbrug (museets skøn) derved er steget.

Det nye hovedmagasin vil herudover blive opført efter lavenergiprincipperne, og man er med projekteringen nået et skridt videre med realiseringen af målet, som museet derfor samlet set anser for opfyldt i 2013.

Hovedformål: Forskning

Mål 4: Nationalmuseet vil opretholde en relevant forskningsindsats på højt internationalt niveau for at udvikle ny viden om kulturhistorien og bevaringen af kulturarven

Følgende dokumentationsparametre er ifølge rammeaftalen opstillet til at belyse opfyldelsen af dette mål:

Nøgletal:

- Antal igangværende forskningsprojekter.
- Tilskudsfinansieret forskning.
- Antal Forskningspublikationer.
- Antal formidlingspublikationer.

Nationalmuseets forskning er baseret på museets forskningsstrategi. Strategiens formål er at opretholde og udvikle forskningsmiljøets kompetencer ved:

- at profilere museets forskningsresultater i samfundsdebatten
- at integrere museets forskning i nationale og internationale programmer inden for de relevante fagområder
- at definere og udvikle 1-3 tværgående satsningsområder i relation til museets kerneområde
- at udvikle nye metoder og tilgange til studiet af kulturarven
- at fremme det tværfaglige forskningssamarbejde mellem enhederne
- at udvikle forskningssamarbejde såvel nationalt som internationalt
- at prioritere forskningsressourcerne med udgangspunkt i satsnings- og fagområdenes styrke og potentiale

- at udvikle forskningsledelse
- at udvikle forskningsformidling

Nationalmuseet har i 2013 tilstræbt at opretholde forskningsindsatsen på et højt internationalt niveau. De nøgletal, Nationalmuseet ifølge rammeaftalen vil benytte til at underbygge målopfyldelsen i 2013, er antallet af igangværende forskningsprojekter, omfanget af tilskudsfinansieret forskning, antallet af forskningspublikationer og antallet af formidlingspublikationer. Museet har opstillet prognoser for de enkelte nøgletal, og nøgletallene vil derudover blive sammenholdt med en generel vurdering af forskningsindsatsen på museet for på den måde at dokumentere målopfyldelsen.

Som det fremgår af nøgletallene for centrale aktiviteter i afsnit 2.3.1 Årets faglige resultater ligger antallet af igangværende forskningsprojekter på 79 i 2013, hvilket er højere end for 2012. 11 forskningsprojekter er afsluttet i 2013. Dette følger de opstillede prognoser herfor, hvilket Nationalmuseet finder tilfredsstillende.

Det samlede antal publikationer i 2013 er på 170, hvoraf 134 er forskningspublikationer og 36 er formidlingspublikationer. De videnskabelige publikationers antal er faldet fra 189 i 2012 til 134, ligeledes er de forskningsformidlende publikationer faldet fra 78 i 2012 til 36 i 2013. Når antallet af forskningsformidlingspublikationer er faldet, kan det skyldes, at det er afgørende for forskernes meritering at skrive i videnskabelige tidsskrifter eller antologier, hvor der er mulighed for peer review, hvilket ikke er tilfældet med formidlingspublikationer. Desuden skal det bemærkes, at flere af de videnskabelige publikationer er monografier.

Af de 134 forskningspublikationer er der i alt 87 peer review-artikler. Der er tale om en procentvis stigning af peer review publikationer i forhold til tidligere år, hvilket er et resultat af en bevidst satsning på at publicere i tidsskrifter, som er rangeret i den bibliometriske forskningsindikator.

Nationalmuseet har overordnet set kunnet fortsætte sit aktivitetsniveau på forskningsområdet især takket være store eksterne bevillinger, hvor nogle er videreført fra foregående år. Det er også lykkedes i mindre målestok at tiltrække nye eksterne bevillinger i 2013, men disse bevillinger går primært til mindre projekter, herunder individuelle postdoc- og ph.d. projekter.

Som det fremgår af tabel 4 har omkostningerne til forskning i 2013 ligget på ca. 60,8 mio. kr. mod 67,0 mio. kr. i 2012. Faldet skyldes primært et fald i de eksterne forskningsbevillinger, mens museet har opretholdt niveauet for intern finansiering i 2013. De eksterne bevillinger var ekstraordinært høje i 2012, og niveauet i 2013 følger den prognose, som Nationalmuseet har opstillet i museets rammeaftale.

Helt centralt i 2013 i museets forskning har stået forskningssatsningsområdet *Nordlige Verdenser* (2009-2013). Fokus har været på at redigere den store konferencepublikation, baseret på de 33 oplæg, der indgik i den internationale 3-dageskonference i slutningen af 2012. Derudover har de enkelte forskere koncentreret sig om at færdiggøre deres delprojekter, dels ved afholdelse af planlagte workshops og seminarer, dels ved publicering af artikler og rapporter. Satsningsområdet har betydet et bredt samarbejde med en række internationale

forskningsinstitutioner, ligesom også samarbejdet med Grønlands Universitet og Nationalmuseum er blevet intensiveret. Satsningsområdet afsluttes definitivt i 2014 med publiceringen af konferencepublikationen og publicering af de enkelte tidsskriftsartikler fra delprojekterne. Den opnåede viden søges indlejret i museet gennem nye forskningsinitiativer og formidlingstiltag, for eksempel bygger den kommende Egmont-udstilling i efteråret 2014 med temaet pels på resultater af delprojekterne i *Nordlige Verdener*.

Jellingprojektets første fase (2008-2012) er blevet suppleret med yderligere en stor bevilling fra Bikubenfonden, således at projektet først afsluttes i 2014-2015. Det har betydet at de allerede opnåede resultater, primært på udgravningsområdet, vil kunne føres videre og give anledning til nyfortolkning af Jellingmonumenterne og deres rolle i vikingetidens Danmark, blandt andet i det udvidede Kongernes Jelling, der åbner i 2015.

En række andre større projekter finansieret af eksterne midler er fortsat i 2013. Det drejer sig om filialen af Grundforskningscenteret *Center for Textile Research* (til 2015). I tilknytning til Grundforskningscentret blev der i 2013 ansat en postdoc i arkæometri, finansieret af en ERC-bevilling fra Göteborgs Universitet. Projekterne *Pots, Potters and Society in Ancient Greece* (2008-2013), *Førkristne Kultpladser* (2010-2015) samt projektet *The Carpenter/Meldgaard Endowment* er fortsat, alle projekter hvor forskningsindsatsen har resulteret i videnskabelige artikler og antologier. Museets *Tranquebar-initiativ* vil i de kommende år koncentrere indsatsen på formidlingsområdet i selve Tranquebar i samarbejde med de ansvarlige indiske myndigheder.

I midten af 2013 afsluttedes to 4-årige HERA-projekter, *Innovation and Creativity in Europe 1500-1800 (Fashioning the Early Modern)* og *Creativity and Craft Production in Middle and Late Bronze Age Europe (CinBA)*, hvor Nationalmuseet deltog som partner med midler fra EU m.fl.

På forskningsområdet er Nationalmuseet i disse år koordinator for et marinarkæologisk forskningsprojekt (*SASMAP - Development of Tools and Techniques to Survey, Assess, Stabilise, Monitor and Preserve Underwater Archaeological Sites*), der støttes med 16,5 millioner kroner fra EU-Kommissionens 7. rammeprogram. SASMAP-projektet skal videreudvikle nye teknikker og metoder, herunder brugen af avancerede satellitbilleder, der kan kortlægge vrage og undersøiske stenalderboplader i tre dimensioner. SASMAP udvikler også nye metoder til at vurdere bevaringstilstanden af træ.

Foruden de store tværgående forskningsprojekter, findes en lang række mindre eller individuelle forskningsprojekter, som også primært finansieres ved eksterne midler, der opnås dels gennem statslige midler fra Forskningsrådene og Kulturministeriets forsknings- og ph.d.-pulje m.fl. og dels gennem private fonde. Oftest drejer det sig om finansiering af postdoc-stillinger samt medfinansiering af ph.d.-stipendier. Der arbejdes til stadighed på at inkorporere flere ph.d.-stipendier i de store, eksternt finansierede forskningsprojekter.

Formidlingen af projekterne og deres forskningsresultater findes via museets hjemmeside, ligesom også museets udstillingsvirksomhed er baseret på projekternes forskningsresultater.

Alt i alt er det Nationalmuseets vurdering, at forskningsindsatsen som minimum er opretholdt i 2013, og at resultaterne af forskningen har været på et højt internationalt niveau. Nationalmuseet vurderer målet som værende opfyldt.

Det forventes at den høje aktivitet på forskningsområdet i de kommende år kun delvis vil kunne opretholdes, da nogle af de store eksterne midler som museet allerede har modtaget løber ud med udgangen af 2014-15. Der vil derfor fortsat være stort behov for at tilføre nye eksterne midler til store og større projekter. Her vil museet bl.a. forsøge at få del i forskningsrådenes midler og EU-midler fra Horizon2020 samt private fonde.

Hovedformål: Hovedmuseumsrollen

Mål 5: Nationalmuseet vil som hovedmuseum bidrage til styrkelsen af kvalitet og vidensopbygning vedr. formidling, bevaring og kvaliteten af forskning i det samlede danske museumsvesen

Tre af rammeaftalens mål vedrører Nationalmuseets rolle som hovedmuseum på det kulturhistoriske område. Afrapporteringen er her samlet under et fælles mål. Nationalmuseet ønsker at styrke kvaliteten og vidensopbygningen vedrørende henholdsvis formidling, bevaring og forskning i det samlede museumsvesen.

På hovedmuseumsområdet indgår Nationalmuseet i en lang række samarbejdsrelationer med det øvrige museumslandskab. Nogle af disse samarbejdsrelationer er af mere formel karakter og andre af mere uformel karakter.

For at sikre en målbar effekt af museets forskellige samarbejdsrelationer var det hensigten i 2013 at afklare og lægge en plan for, hvordan de strategiske partnerskaber, samarbejdsprojekter og mere uformelle samarbejdsrelationer, som Nationalmuseet indgår i, vil kunne bidrage til styrkelsen af det samlede museumslandskab. Ligeledes ønskede museet at undersøge, hvilke områder af museumslandskabet, der har behov for at blive styrket gennem partnerskaber og øvrige samarbejder samt at kortlægge, hvilke områder der allerede i dag er godt dækket ind af samarbejdsaftaler.

Grundet en række omstændigheder er denne planlægning og afklaring ikke blevet gennemført i 2013. Først og fremmest har branden på Frihedsmuseet og organisationsændringsprocessen, blandt andet som følge af Tøjhusmuseets, Orlogsmuseets og Museet ved Trelleborgs sammenlægning med Nationalmuseet, medført et stort ressourcetræk, som ikke var forudset i begyndelsen af 2013 og som derfor har medført, at andre opgaver har måttet udskydes.

Sidst på året 2013 har Kulturministeriets departement indkaldt til en møderække om hovedmuseernes rolle i det samlede museumslandskab. Af den grund finder Nationalmuseet det naturligt at lægge de strategiske vurderinger af, hvordan Nationalmuseet bedst muligt kan udfylde rollen som hovedmuseum på det kulturhistoriske område, ind i dette regi.

Følgende dokumentationsparametre er ifølge rammeaftalen opstillet til at belyse opfyldelsen af hovedmuseums målet i 2013:

Aktivitetsredegørelse:

Årlig redegørelse om igangsatte strategiske partnerskaber og samarbejdsprojekter vedr. formidling, bevaring og forskning.

Evaluering/analyse:

Evaluering af forskningsadministrativ bistand 2013.

Nationalmuseet samarbejder med de lokale museer, både vedrørende forskning, formidling og bevaring. Dette sker i sammenhæng med bl.a.:

- Forskningsadministrativ rådgivning
- Det landsomfattende rådgivningsarbejde over for folkekirken
- Udgravningsprojekter i og ved kirkerne landet over
- Restaurerings- og bevaringsindsatser i kirkerne, herunder indtægtsdækket virksomhed
- Etablering af database over landets kalkmalerier, med tilhørende formidlingsdel ”Læg øret til Væggen”
- Numismatisk rådgivning, herunder varetagelse af Danefæ og økonomisk historie
- Runologisk rådgivning, herunder varetagelse af Danefæ
- Deponering af Danefæ på lokale museer
- Forskningsudgravninger i samarbejde med lokale museer
- Marinarkæologisk undersøgelsesvirksomhed og in situ bevaring på grundlag af igangværende forskning
- Udgivelse af grundlæggende videnskabelige publikationer, f.eks. ”Die Funde” og ”Danmarks Kirker”
- Udlån af genstande til museerne, herunder rådgivning på sikrings- og klimaområdet
- Deltagelse i udvikling af nye formidlingsinitiativer, f.eks. på vikingområdet
- Medlemskab af museumsbestyrelser samt styregrupper og arbejdsgrupper m.v. med relevans for det samlede museumslandskab

Flere af de ovennævnte samarbejdsrelationer er omtalt mere uddybende andetsteds i rapporten.

I 2013 har Nationalmuseet på formidlingsområdet indgået i en række samarbejder med eksterne partnere. Nationalmuseet har således deltaget i udviklingsarbejdet i forhold til de kommende udstillinger ved Mosede Fort ved Greve Museum.

I 2013 påbegyndte Nationalmuseet et udviklingsarbejde i samarbejde med Vikingskibsmuseet og Sydvestjyske Museer. Arbejdet skal munde ud i en Vikingedstilling der skal vises i Suzhou i Kina i 2015. I løbet af 2013 er et stort arbejde gjort i forhold til forberedelse og visning af den store 2013-særudstilling VIKING, der åbnede i juni måned.

Vikingetiden er i det hele taget et satsningsområde for Nationalmuseet. Kongernes Jelling er under ombygning med henblik på at sikre en styrket formidling af området, og et intensivt samarbejde, der er fortsat i 2013, med lokale myndigheder ved vikingeborgene Trelleborg ved Slagelse og Fyrkat ved Hobro forventes at udmunde i konkrete satsninger i de kommende år.

Nationalmuseet har herudover ydet rådgivning på kommunikationsområdet til flere lokal-museer samt drevet facebook-siden *Vikinger*, hvor det er emnet og ikke institutionen, der er i centrum. Der har desværre ikke været interesse fra eksterne museer i deltagelse i kurateringen af siden, men Nationalmuseet vil forsøge at få flere museer til at bidrage i 2014.

Nationalmuseet ved Bevaring og Naturvidenskab deltager som partner i University College London (UCL), EPSRC Centre for Doctoral Training in Science and Engineering in Arts, Heritage and Archaeology (SEAHA). Gennem deltagelse i centret for uddannelse af ph.d.-studerende vil museets internationale netværk omkring naturvidenskabelig analyse og bevaring af kulturarven blive styrket i samarbejdet med de øvrige 45 SEAHA-partnere, som repræsenterer en bred vifte af museer, universiteter og private firmaer verden over, til gavn for det danske museumslandskab.

Nationalmuseets har på baggrund af sin forskningsbaserede viden om lavenergimagasiner med højt bevaringsindeks og gennem rådgivning af Det Kongelige Bibliotek, Statens Naturhistoriske Museum og Medicinsk Museion understøttet deres ønske om mere bæredygtig bevaring af deres samlinger og dermed deltagelse i det kommende Fællesmagasin.

I 2013 blev det første trykte eksemplar af *Danish Journal of Archaeology* udgivet på initiativ af Nationalmuseet og Kulturstyrelsen, som har bevilget midler til en relancering af det tidligere tidsskrift *Journal of Danish Archaeology*. Tidsskriftet udgives også som Open Access, og det er målet at det få det højt placeret i den bibliometriske forskningsindikator.

Museets årlige publikation *Nationalmuseets Arbejdsmark* samt *Publications from the National Museum* er rangeret inden for den bibliometriske forskningsindikator.

Museet har endvidere engageret sig i redigeringen af *Det Kongelige Nordiske Oldskriftselskabs* ratede udgivelser *Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie* og *Nordiske Fortidsminder*, hvoraf årgang 2011-2012 er udsendt i 2013.

Betydningen for Nationalmuseets rolle som hovedmuseum i forhold til den øvrige museumsverden ligger i, at disse meriterende publikationsmuligheder er tilgængelige for alle museers og andre institutioners forskere på basis af peer review af deres artikler m.m. Dette vil på længere sigt også være med til at kvalitetssikre forskningen på museerne.

På baggrund af Kulturministeriets forskningsstrategi fra 2009, blev der fra december 2011 etableret forskningsadministrativ rådgivning til landets museer. Ordningen blev finansieret af en projektbevilling fra Kulturministeriet og løb i første omgang til udgangen af 2013. Der er udarbejdet en foreløbig redegørelse for de mange aktiviteter: forhold omkring forskningsstrategier, forskerbedømmelse, ph.d.-stipendier, bistand til forskningsansøgninger, projekt-design, herunder budgetter og finansieringsmuligheder, samt udsendelse af nyhedsmailen 'Nyt om Forskning'. Rådgivningen har ikke alene dækket de statsanerkendte museer, men også rådgivning til statslige forskningsinstitutioner under Kulturministeriet har fundet sted. Rådgivningen har været givet på individuel basis og i en mere kollektiv form, hvor rådgivningen også har fundet sted ude på museerne.

Det er Nationalmuseets vurdering, at den forskningsadministrative rådgivning i den form, den har nu, har bidraget til, at Nationalmuseet opfylder sin rolle som hovedmuseum på området.

Nationalmuseets konkluderer, at de forskellige samarbejdsrelationer giver en merværdi for de involverede parter, og summen af samarbejdsrelationerne bidrager således til, at Nationalmuseet udfylder rollen som hovedmuseum og løfter kvaliteten og vidensopbygningen i det samlede museumsvesen. Nationalmuseet har dog ikke i 2013 udarbejdet en klar plan for, hvordan de strategiske partnerskaber, samarbejdsprojekter og mere uformelle samarbejdsrelationer, som Nationalmuseet indgår i, vil kunne bidrage til styrkelsen af det samlede museumslandskab. Ligeledes er der ikke gennemført en evaluering af den forskningsadministrative rådgivning i 2013, hvilket ellers er et af dokumentationsparametrene i rammeaftalen.

På baggrund af ovenstående vurderer Nationalmuseet, at målet er delvist opfyldt i 2013.

2.6. Redegørelse for reservation

Museet har en reserveret bevilling til Serampore-projektet i Indien. Projektet forventes afsluttet i 2014.

Tabel 6: Reservation, hovedkonto 21.33.11.

1000 kr., løbende priser	Reserveret år	Reservation primo	Forbrug i året	Ny reservation i året	Reservation ultimo	Forventet afslutning
Opgave 1		2.696,4	804,5	0,0	1.891,9	
Skt. Olav Serampore	2011	2.696,4	804,5	0,0	1.891,9	2014

2.7. Forventninger til kommende år

Det er fortsat et indsatsområde for museet at få nedbragt registreringsefterslæbet, museet har i flere år haft det som et fokusområde og det forventes at der fortsat vil være behov for en ekstraordinær indsats hvis ikke sagsbunkerne skal vokse igen, eftersom museet erhverver mellem 9.000 og 12.000 genstande hvert år. Museet imødeser et kommende fælles registreringssystem.

Organisatorisk vil 2014 blive præget af arbejdet med implementering af museets nye struktur, herunder særligt de nye samarbejdsrelationer i forhold til Orlogsmuseet, Tøjhusmuseet og Museet ved Trelleborg.

I 2014 vil museets formidlingsmæssige arbejde være centreret omkring gennemførelse af konkrete initiativer fra museets markedsføringsstrategi. Museets overordnede formidlingsmål er fortsat at komme i dialog med et bredere publikum og at styrke læring og oplevelser for alle aldersgrupper. Ifølge selve markedsføringsstrategien er det hensigten i kontraktperioden at øge publikumstilstrømningen til museet med 20 % i forhold til udgangspunktet i 2011.

Det gælder i den sammenhæng om at følge op på succesåret 2013, hvor markedsføringen af Viking har været stærkt medvirkende til et flot besøgstal på museet, og hvor det samtidig er museets klare vurdering, at mange nye brugergrupper har fået øjnene op for museets mange tilbud.

Ud over en generel udvikling af museets formidling og markedsføring i 2014, så skal en række tiltag medvirke til, at museets målsætninger nås.

Konkret åbner museet i 2014 en række særudstillinger, hvor udstillingen i Prinsens Palæ om pels og pelsdragter bliver årets store Egmonthaludstilling. Nedenstående liste viser de foreløbigt planlagte udstillingsaktiviteter på Nationalmuseet i de kommende år:

Planlagte udstillinger:	Åbnet	Sted
Pigen og parasollen	15-11-2013	Prinsens Palæ
Danfæ 14	31-01-2014	Prinsens Palæ
1864 - Afslutning og begyndelse?	06-02-2014	Tøjhusmuseet
Navajo	07-02-2014	Prinsens Palæ
Vikingeutstillingen	06-03-2014	London
Vordingborg Traktorremise	01-05-2014	Frilandsmuseet
Den Dansk-Norsk Fællesflåde	24-05-2014	Orlogsmuseet
Danske kunstnertapeter	00-06-2014	Prinsens Palæ
Nyt Musikmuseum	00-09-2014	Musikmuseet
Pels (EGT-14)	04-10-2014	Prinsens Palæ
Øresundsvej Station	01-10-2014	Frilandsmuseet
Vikingeutstillingen	10-09-2014	Berlin
Mennesker i krigen 1864	07-11-2014	Prinsens Palæ
Kongernes Jelling	00-02-15	Kongernes Jelling
Vikingeutstilling (lille udg.)	00-04-2015	Suzhou, Kina
Skø	00-05-15	Prinsens Palæ
Sansehuset fra Steenstrup	01-05-2015	Frilandsmuseet
Marstal Trælast	01-09-2015	Frilandsmuseet
Den Arabiske Rejse (EGT-15)	00-11-15	Prinsens Palæ
Uld på silkevejen	00-11-15	Prinsens Palæ
Koloniudstillingen (EGT-17)	00-00-17	Prinsens Palæ

Et øget fokus på særarrangementer vil ligeledes præge 2014. Eksempelvis er det hensigten at gentage det succesfulde vikingemarked, der blev afholdt i gaderne rundt om Prinsens Palæ i august 2013. 25.000 gæster besøgte markedet over de to weekenddage, hvor det blev afholdt. Også afholdelse af flere aftenarrangementer skal bidrage til at museet indfrier sit mål.

Museet deltager – blandt andet i ovenstående forbindelse – i udviklingen af Slotsholmsalliancen. Her samles en gruppe af de institutioner på kulturområdet, som er beliggende på Slotsholmen eller i tilknytning til denne, om at undersøge mulighederne for eksempelvis fælles markedsføringstiltag og afholdelse af større fællesarrangementer.

Med indlemmelsen af Tøjhusmuseet, Orlogsmuseet og Museet ved Trelleborg under Nationalmuseet opstår der ligeledes muligheder for at gennemføre tiltag, der bidrager til opfyldelsen af den samlede strategi. På Trelleborg planlægges fortsat et årligt vikingemarked, der de

tidligere år har været meget velbesøgt. I februar åbnes på Tøjhusmuseet en udstilling om krigen i 1864, og til maj åbner en udstilling om den dansk-norske fællesflåde på Orlogsmuseet. Særligt på Tøjhusmuseet vil der være mulighed for at gennemføre særarrangementer, ligesom Nationalmuseet forventer en mærkbar effekt af, at der fra årsskiftet har været fri entre på de tre nytilkomne museer.

I september 2014 åbner det nye Musikmuseum. Museet får til huse i det tidligere Radiohus i København, der i dag bl.a. huser Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. Arbejdet med udvikling af Musikmuseets kommende udstilling og det dertilhørende undervisningsinitiativ, Det Klingende Museum, er godt undervejs.

I 2013 er der igangsat et byggeprojekt i Jelling, hvor Kongernes Jelling skal udbygges, og udstillingen skal fornyes. Den nye udstilling forventes at stå klar i foråret 2015. Også på Trelleborg uden for Slagelse arbejdes der med at skabe et nyt oplevelses- og videncenter, hvorfra fortællingerne om den store vikingeborg skal formidles. For at disse planer kan realiseres, kræves der ligesom i Jelling omfattende fondsbidrag.

Arbejdet med skabelsen af det digitale Nationalmuseum fortsætter i 2014 med flere tiltag på digitaliseringsområdet, heriblandt åbning for adgang til museets billedbase. Fotografier vil fremover kunne downloades gratis af alle brugere og benyttes til alle formål. Hertil kommer, at Nationalmuseet i 2014 vil lancere en ny version af sin hjemmeside, der nu vil kunne tilpasse sig alt efter om brugeren tilgår siden fra en telefon, en tablet eller en PC.

Nationalmuseet vil herudover arbejde videre med klargøring af sine samlinger til magasinflytteprojektet. Dette betyder, at der vil blive foretaget samlingsgennemgang af flere magasiner, der således kan trimmes og klargøres til flytningen. Herudover vil der blive påbegyndt en gennemgang af Tøjhusmuseets og Orlogsmuseets magasiner med henblik på at koordinere og integrere deres magasinbestand og -behov i Nationalmuseets samlede magasin kapacitet.

På forskningsområdet vil der være en række aktiviteter i 2014, hvor nogle af de væsentligste er omtalt nedenfor.

Efter at de fleste af de feltarkæologiske undersøgelser er afsluttet, vil forskningsprojektet Førkristne Kultpladser i perioden 2014 til 2016 indgå i publikationsfasen, omfattende publicering af fem monografier, som forventes at komme til at indtage en position som arkæologiske referencepublikationer i skandinavisk arkæologi inden for perioden det 1. årtusinde e. Kr. Desuden planlægges med en særudstilling i 2016. En lang række lokalmuseer er inddraget i projektet, som er finansieret af A.P. Møller og Hustru Chastine MC-Kinney Møllers Fond til almene Formaal med et beløb på ca. 11,8 mio. kr.

I 2014 vil Nationalmuseet og British Museum genoptage samarbejdet vedrørende det fælles forskningsprogram, der lå til grund for ansøgningen *Detecting The First Millennium AD*. Programmet vil blive revideret og fokuseret vedrørende den tusindårige periode som begyndte med den romerske erobring af dele af Nordeuropa, og som ender med etableringen af det danske rige og den normanniske erobring af England, således at ansøgningen kan sendes ud til andre fonde.

Med udgangen af 2014 vil Nationalmuseets første tværgående satsningsområde *Nordlige Verdener* have nået sin afslutning med publicering af et omfattende konferencebind med bidrag fra 33 forskere, der har deltaget i satsningsområdet. Desuden vil den kommende særudstilling i Egmonthallen til efteråret 2014 om pels være baseret på de forskningsresultater, der er opnået i et af satsningsområdets delprojekter *Skinddragter i Nord*. Augustinus Fonden har været hovedbidragsyder til projektet med en bevilling på ca. 28,7 mio. kr.

Arbejdet med at etablere et nyt forskningssatsningsområde vil blive fortsat i 2014. Nationalmuseets direktion har i september 2013 besluttet, at der skal arbejdes videre med temaet Mad og Mennesker (arbejdstitel). I 2014 vil der blive udarbejdet en ansøgning med henblik på at sende denne til private fonde m.fl. Metodisk vil forslaget bringe antropologiske, arkæologiske, historiske, naturvidenskabelige og andre humanistiske- og samfundsvidenskabelige forskningsområder sammen til udforskning af fødevareproduktion, madkultur og indvirkning på samfundsformerne igennem forhistorien og historien. Satsningsområdet forventes tidligst at begynde 1. januar 2015 under forudsætning af at eksterne bevillingstilsagn opnås. I udarbejdelsen af satsningsområdet vil Dansk Landbrugsmuseum såvel som andre nationale og internationale samarbejdspartnere blive inddraget hvor det er relevant.

Nationalmuseet er tillige løbende i dialog, bl.a. gennem Frilandsmuseet og gennem deltagelse i Dansk Landbrugsmuseums komite, med Dansk Landbrugsmuseum om forskellige emner af fælles interesse.

På hovedmuseumsområdet forventer Nationalmuseet at indgå en ny samarbejdsaftale med Vikingskibsmuseet i Roskilde om varetagelse af marinarkæologien i de østdanske farvande. Det er hensigten, at aftalen skal bidrage til at sikre, at principperne, der gør sig gældende for landarkæologien, også skal være gældende inden for marinarkæologien. Nationalmuseet lægger op til et intensiveret samarbejde med Vikingskibsmuseet om blandt andet forskningen i marinarkæologiske emner. Hertil knytter sig blandt andet den nyoprettede forskningsenhed Miljøarkæologi og Materialeforskning i afdelingen Bevaring og Naturvidenskab.

Endelig er Nationalmuseet stærkt engageret i opbygningen af FMIT – det Fællesmuseale IT, der med Kulturstyrelsen som ansvarlig for udførelsen skal tilbyde alle museer et fælles registreringssystem.

3. Regnskab

3.1. Anvendt Regnskabspraksis

Regnskabet er udarbejdet efter de regnskabsregler og -principper, som Moderniseringsstyrelsen har opstillet for omkostningsregnskaber og -bevillinger. Årsrapporten er opstillet efter Moderniseringsstyrelsens regnskabsprincipper. Økonomiske tabeller, noter mv. er, hvor andet ikke er nævnt, dannet på baggrund af dataudtræk fra Statens Koncern System (SKS).

3.2. Resultatopgørelse mv.

I 2013 havde Nationalmuseet ordinære driftsindtægter på 318,3 mio. kr. og ordinære driftsomkostninger på 314,1 mio. kr., hvorved resultatet af den ordinære drift udgjorde 4,2 mio. kr. Efter andre driftsomkostninger og finansielle poster udgør årets resultat 6,9 mio. kr.

Tabel 7: Resultatopgørelse

1000 kr., løbende priser note:	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Budget 2014
Ordinære driftsindtægter			
<i>Indtægtsført bevilling</i>			
Bevilling	-205.400,0	-202.000,0	-225.400,0
Anvendt af tidligere års reserverede bevillinger	-1.145,1	-804,5	-1.891,9
Reserveret af indeværende års bevillinger	2.500,0	0,0	0,0
Indtægtsført bevilling i alt	-204.045,1	-202.804,5	-227.291,9
Salg af varer og tjenesteydelser	-50.215,9	-59.634,4	-54.016,0
Tilskud til egen drift	-49.749,5	-55.841,0	-33.160,0
Gebyrer	0,0	0,0	0,0
Ordinære driftsindtægter i alt	-304.010,5	-318.279,9	-314.467,9
Ordinære driftsomkostninger			
<i>Ændring i lagre</i>	3.738,5	5.259,3	3.000,0
<i>Forbrugsomkostninger</i>			
Husleje	1.922,6	3.781,4	4.293,0
Forbrugsomkostninger i alt	1.922,6	3.781,4	4.293,0
<i>Personaleomkostninger</i>			
Lønninger	165.075,3	174.331,3	189.207,9
Andre personaleomkostninger	1.105,0	1.215,4	0,0
Pension	23.726,3	24.702,2	0,0
Lønrefusion	-11.497,3	-10.188,5	0,0
Personaleomkostninger i alt	178.409,2	190.060,4	189.207,9
Af- og nedskrivninger	2.543,8	2.154,0	4.550,0
Andre ordinære driftsomkostninger	112.263,9	112.827,5	105.813,0
Ordinære driftsomkostninger i alt	298.878,0	314.082,5	306.863,9
Resultat af ordinær drift	-5.132,5	-4.197,4	-7.604,0
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	-114,8	-10.043,3	0,0
Andre driftsomkostninger	686,8	4.550,6	0,0
Resultat før finansielle poster	-4.560,5	-9.690,1	-7.604,0
Finansielle poster			

Finansielle indtægter	-82,1	-281,3	0,0
Finansielle omkostninger	3.176,0	3.198,6	7.604,0
Resultat før ekstraordinære poster	-1.466,6	-6.772,8	0,0
Ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter	-1,0	-99,8	0,0
Ekstraordinære omkostninger	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-1.467,6	-6.872,5	0,0

Museet er i gang med et udredningsarbejde angående indtægterne under tilskud til egen drift, således at disse bedre kan budgetteres i fremtiden. Indtægterne modsvares af tilsvarende udgifter i regnskabet. Posten er budgetteret konservativt.

3.2.1. Resultatopgørelse

Andre driftsindtægter og omkostninger

Museet har andre driftsindtægter på 10,0 mio. kr., som primært stammer fra tilbagebetalte ejendomsskatter på i alt 5,7 mio. kr. og andre driftsindtægter på 3,9 mio. kr., der stammer fra administrationsbidrag fra den indtægtsdækkede virksomhed, som har været bogført forkert i 2012, hvor beløbet blev bogført på konto 1180 i stedet for konto 3310. Dette betyder at en tilsvarende udgift er bogført under andre driftsomkostninger på konto 4310, som forklarer stigningen på denne konto fra 2012 til 2013.

Ekstraordinære indtægter

Museet har i 2013 haft en indtægt på 0,2 mio. kr. fra salg af kobber fra det brændte Frihedsmuseum. De 0,1 mio. kr. er bogført på konto 2110 og de andre 0,1 mio. kr. er bogført på konto 2805 (ekstraordinære indtægter). Beløbene burde have været bogført på samme konto.

Husleje

Huslejeposten, der også dækker leje og leasing, er steget som følge af udgifter til leje og leasing af AV-udstyr i forbindelse med særudstillingen Viking på 1,3 mio. kr., leje af mandskabsvogne i forbindelse med tømningen af Andelsmagasinet på trekantgrunden overfor Fri-landsmuseet på 0,2 mio. kr., og leje af skurvogne til brug i forbindelse med indtægtsdækkede opgaver på 0,4 mio. kr.

3.2.2. Resultatdisponering

Årets resultat for 2013 tilføres museets overførte overskud. Museet forventer at bruge hele den reserverede bevilling på i alt 1,9 mio. kr. i 2014.

Tabel 8: Resultatdisponering

1000 kr., løbende priser note:	<i>Regnskab</i> 2012	<i>Regnskab</i> 2013	<i>Budget</i> 2014
Disponeret til bortfald	0,0	0,0	0,0
Disponeret til reserveret egenkapital	0,0	0,0	0,0
Disponeret udbytte til statskassen	0,0	0,0	0,0
Disponeret til overført overskud	-1.467,6	-6.872,5	0,0

3.2.3. Forklaring af tilbageførte hensættelser og periodiseringsposter

Se bilag 8 for nærmere information om hensættelserne i Nationalmuseets regnskab.

3.3. Balance

Tabel 9: Balancen

Aktiver note:	<i>Primo</i> 2013	<i>Ultimo</i> 2013	Passiver note:	<i>Primo</i> 2013	<i>Ultimo</i> 2013
Anlægsaktiver:			Egenkapital		
1 <i>Immaterielle anlægsaktiver</i>			Reguleret egenkapital (startkapital)	5.988,0	5.988,0
Færdiggjorte udviklingsprojekter	775,8	817,0	Opskrivninger	0,0	0,0
Erhvervede koncenssioner, patenter, licenser m.v.	239,6	119,5	Reserveret egenkapital	0,0	0,0
Udviklingsprojekter under opførelse	471,1	471,1	Bortfald af årets resultat	0,0	0,0
Immaterielle anlægsaktiver i alt (note 1)	1.486,5	1.407,6	Udbytte til staten	0,0	0,0
2 <i>Materielle anlægsaktiver</i>			Overført overskud	9.015,5	15.888,0
Grunde, arealer og bygninger	59.232,3	59.164,9	Egenkapital i alt	15.003,5	21.876,0
Infrastruktur	0,0	0,0	Hensatte forpligtelser	2.871,5	3.364,5
Transportmateriel	631,4	1.175,9	<i>Langfristede gældsposter</i>		
Produktionsanlæg og maskiner	1.195,7	1.455,3	FF4 Langfristet gæld	62.614,1	64.427,8
Inventar og IT-udstyr	1.509,6	2.089,5	Donationer	0,0	0,0
Igangværende arbejder for egen regning	0,0	18.439,5	Prioritetsgæld	0,0	0,0
Materielle anlægsaktiver i alt (note 2)	62.568,9	82.325,1	Anden langfristet gæld	0,0	0,0
Statsforskrivning	5.988,0	5.988,0	Langfristet gæld i alt	62.614,1	64.427,8
Øvrige finansielle anlægsaktiver	0,0	0,0	<i>Kortfristede gældsposter</i>		
Finansielle anlægsaktiver i alt	5.988,0	5.988,0	Leverandører af varer og tjenesteydelser	17.929,7	14.834,0
Anlægsaktiver i alt	70.043,4	89.720,7	Anden kortfristet gæld	3.881,9	5.567,0
Omsætningsaktiver:			Skyldige feriepenge	25.818,8	27.531,6
Varebeholdning	3.387,1	4.111,2	Reserveret bevilling	2.696,4	1.891,9
Tilgodehavender	27.242,2	23.280,5	Igangværende arbejder for fremmed regning	0,0	0,0
Værdipapirer	0,0	0,0	Periodeafgrænsningsposter	8.972,7	8.359,3
<i>Likvide beholdninger</i>			Kortfristet gæld i alt	59.299,5	58.183,8
FF5 Uforrentet konto	21.844,0	31.306,8	Gæld i alt	121.913,6	122.611,6
FF7 Finansieringskonto	17.036,9	-542,6	Passiver i alt	139.788,5	147.852,2
Andre likvider	234,7	-24,5			
Likvide beholdninger i alt	39.115,7	30.739,8			
Omsætningsaktiver i alt	69.745,0	58.131,5			
Aktiver i alt	139.788,5	147.852,2			

Regnskabsmæssige forklaringer til balancen

Igangværende arbejder for egen regning er steget fra 0 kr. primo 2013 til 18,4 mio. kr. ultimo 2013. Den store stigning kan primært henføres til, at etableringen af det nye Musikmuseum i det gamle radiohus med udgangen af 2013 er blevet regnskabsført korrekt under igangværende arbejder for egen regning.

Differencen mellem FF4-kontoen og de materielle og immaterielle anlægsaktiver ultimo 2013 udgør værdien af igangværende arbejder for egen regning som vedrører ombygningen af det gamle radiohus til nyt Musikmuseum på 18,4 mio. kr. Øvrige differencer er andre anlægsinvesteringer i 4. kvartal af 2013. Likviditetsflytningen mellem FF4 og FF7 bliver først foretaget i 2014 efter normal procedure.

Tilgodehavender er faldet fra 27,2 mio. kr. til 23,3 mio. kr. som skyldes et fald i udestående på igangværende arbejder for fremmed regning, som følge af hurtigere fakturering af bl.a. IV-ydelser, og et fald af udestående på debitorer i forhold til 2012.

FF5 er steget fra 21,8 mio. kr. til 31,3 mio. kr., hvilket kan henføres til likviditetsreguleringen af posten, som skete i starten af 2013. Den nye saldo på aktiv/passiv er på 34,2 mio. kr. som reguleres med likviditetsflytningen i foråret 2014.

FF7 er faldet fra 17,0 mio. kr. til minus 0,5 mio. kr. som kan henføres til forøgelsen af trækket på likviditeten, bl.a. som følge af en forøgelse af gælden i forbindelse med Musikmuseets ombygning på kontoen igangværende arbejder for egen regning. Likviditet flyttede endeligt på plads i starten af 2014.

3.4. Egenkapitalforklaring

Nationalmuseet egenkapital udgør 21,9 mio. kr. ultimo 2013 mod 15,0 mio. kr. ultimo 2012. Stigningen er forklaret i afsnit 2.3.2 årets økonomiske resultat.

Tabel 10: Egenkapitalforklaring

1000 kr., løbende priser note:	2012	2013
Egenkapital primo R-året	0,0	0,0
Startkapital primo	-5.988,0	-5.988,0
+Ændring i startkapital	0,0	0,0
Startkapital ultimo	-5.988,0	-5.988,0
Opskrivninger primo	0,0	0,0
+Ændringer i opskrivninger	0,0	0,0
Opskrivninger ultimo	0,0	0,0
Reserveret egenkapital primo	0,0	0,0
+Ændring i reserveret egenkapital	0,0	0,0
Reserveret egenkapital ultimo	0,0	0,0
Overført overskud primo	-7.547,9	-9.015,5
+Primoregulering/flytning mellem bogføringskredse	0,0	0,0
+Regulering af det overførte overskud	0,0	0,0
+Overført fra årets resultat	-1.467,6	-6.872,5
Overført overskud ultimo	-9.015,5	-15.888,0
Egenkapital ultimo R-året	-15.003,5	-21.876,0

3.5. Likviditet og låneramme

Stigningen i udnyttelsesgraden af lånerammen kan tilskrives ombygningen af 2. og 3. sal i det gamle radiohus til et nyt Musikmuseum.

Tabel 11: Udnyttelse af låneramme

1000 kr., løbende priser	2013
Sum af imm. og mat. anlægsaktiver (undt. donationer) pr. 31. december 2013	83.732,7
Låneramme pr. 31. december 2013	133.900,0
Udnyttelsesgrad i procent	62,5%

Nationalmuseet har kontrolleret disponeringsreglerne der knytter sig til FF kontiene, se uddybende forklaring i afsnit 3.3 Balancen.

3.6. Opfølgning på lønsumsloft

Nationalmuseet har holdt sig indenfor lønsumsloftet i 2013. Den samlede akkumulerede forbrugsmulighed af lønsum er herefter 78,6 mio. kr.

Tabel 12: Opfølgning på lønsumsloft § 21.33.11

1000 kr., løbende priser	2013
Lønsumsloft FL	155.700,0
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	155.700,0
Lønforbrug under lønsumsloft	150.689,1
Difference	5.010,9
Akkumuleret opsparing ultimo 2012	73.619,0
Akkumuleret opsparing ultimo 2013	78.629,9

3.7. Bevillingsregnskab

Udover finanslovsbevillingen har Nationalmuseet modtaget større eksterne bevillinger/indtægter fra bl.a. ejendomsskatter, omsætning i butikkerne og tilskudsfinansierede aktiviteter. Nettoudgiftsbevillingen og forbrug af reservation følger stort set budgettet.

Det budgetterede underskud på 1,9 mio. kr. blev ikke realiseret da byggesagen i det gamle radiohus er trukket ud af forbruget i 2013 og sat ind på kontoen igangværende arbejde for egen regning.

Tabel 13: Bevillingsregnskab (§ 21.33.11.)

1000 kr., løbende priser	<i>Regnskab</i>		<i>Regnskab</i>			
	<i>2012</i>	<i>Budget 2013</i>	<i>2013</i>	<i>Difference</i>	<i>Budget 2014</i>	
Nettoudgiftsbevilling	-205.400,0	-198.200,0	-202.000,0	3.800,0	-225.400,0	
Nettoforbrug af reservation	1.354,9	-1.303,7	-804,5	-499,2	-1.891,9	
Indtægter	-100.163,3	-79.246,3	-125.899,8	46.653,5	-87.176,0	
Indtægter i alt	-304.208,4	-278.750,0	-328.704,3	49.954,3	-314.467,9	
Udgifter	302.740,8	280.650,0	321.831,7	-41.181,7	314.467,9	
Årets resultat	-1.467,6	1.900,0	-6.872,5	8.772,5	0,0	

3.8. Udgiftsbaserede hovedkonti

Nationalmuseet administrerer en lovbunden bevilling til Danefægødtgørelse og en anlægsbevilling til national ejendom. Danefægødtgørelse ydes til findere af danefæ jf. museumslovens § 30. I 2013 er der udbetalt 1,2 mio. kr. hvilket er ca. 0,3 mio. kr. mere end 2012.

Museet har brugt 14,4 mio. kr. på anlægsarbejder i 2013. Museet har fra tidligere år opsamlet et mindreforbrug, som herved er ved at blive brugt. De største arbejder har været nyt tag på bygningen ”Brede 60”, et omfattende vinduesrenoveringsprojekt, som stadigvæk pågår, bygning af nye driftsbygninger på Frilandsmuseet samt udgifter i forbindelse med museets klimakontrolstrategi. Museet går ind i 2014 med et overført mindreforbrug fra tidligere år på 6,8 mio. kr., hvoraf hovedparten allerede er disponeret til igangsatte projekter.

Tabel 14: Virksomhedens administrerede udgifter og indtægter

Art	Bevillingstype	Hovedkonto		Bevilling	Regnskab
Administrerede tilskud og lovbundne ordninger	Lobunden bevilling til Danefægødtgørelser	§ 21.33.03	Udgifter	1.200,0	1.199,4
			Indtægter	0,0	0,0
Øvrige administrerede udgifter og indtægter	National Ejendom - Anlægsbevilling	§ 21.33.73	Udgifter	8.800,0	14.358,5
			Indtægter	0,0	0,0

4. Bilag til årsrapporten

Note 1: Immaterielle anlægsaktiver

1000 kr.	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Primobeholdning	3273,1	1304,6	4577,7
Opskrivning	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 1.1.2013 (før afskr.)	3273,1	1304,6	4577,7
Tilgang	219,1	0,0	219,1
Afgang	0,0	383,5	383,5
Kostpris pr. 31.12.2013 (før afskr.)	3492,2	921,2	4413,3
Akk. afskrivninger	2675,2	801,7	3476,9
Akk. nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2013	2675,2	801,7	3476,9
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2013	817,0	119,5	936,5
Årets afskrivninger	178,0	263,4	441,4
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	178,0	263,4	441,4
Afskrivningsperiode/år	5	5	

Udviklingsprojekter under opførelse	
Primosaldo pr. 1.1.2013	471,1
Tilgang	0,0
Nedskrivninger	0,0
Afgang	0,0
Kostpris pr. 31.12.2013	471,1

Note 2: Materielle anlægsaktiver

1000 kr.	Grunde, arealer og bygninger	Infrastruktur	Produktionsanlæg og maskiner	Transportmateriel	Inventar og IT-udstyr	I alt
Primobeholdning	62.128,1	0,0	6.566,7	4.325,1	34.632,7	107.652,6
Opskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 1.1.2013 (før afskr.)	62.128,1	0,0	6.566,7	4.325,1	34.632,7	107.652,6

Tilgang	315,4	0,0	500,5	907,4	1.449,3	3.172,6
Afgang	0,0	0,0	221,7	764,6	660,1	1.646,4
Kostpris pr. 31.12.2013 (før afskr.)	62443,5	0,0	6845,5	4468,0	35421,9	109.178,8
Akk. afskrivninger	3278,6	0,0	5390,2	3292,1	33332,4	45.293,2
Akk. nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2013	3.278,6	0,0	5.390,2	3.292,1	33.332,4	45.293,2
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2013	59.164,9	0,0	1.455,3	1.175,9	2.089,5	63.885,6
Årets afskrivninger	-382,7	0,0	-19,1	401,6	-209,3	-209,5
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	-382,7	0,0	-19,1	401,6	-209,3	-209,5
Afskrivningsperiode/år	30-50	0	8	5-8	3	

Igangværende arbejder for egen regning	
Primosaldo pr. 1.1. 2013	0,0
Tilgang	18.439,5
Nedskrivninger	0,0
Overført til færdige materielle anlægsaktiver	0,0
Kostpris pr. 31.12.2013	18.439,5

Note3: Personaleomkostninger

årsværk/antal	Regnskab 2010	Regnskab 2011	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Budget 2014
Antal årsværk	461,0	459,0	432,9	453,3	450,0
Tilgang af medarbejdere	40,7	24,4	0,0	0,0	0,0
Afgang af medarbejdere	35,1	75,8	0,0	0,0	0,0

Bilag 1: Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed

Løbende priser, 1000 kr.	Ultimo 2010	Ultimo 2011	Ultimo 2012	Ultimo 2013
Konserverings- og konsulentydelse	2.068,0	1.819,0	4.006,3	4.300,3

Bilag 2a: Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (u.k. 95)

Løbende priser, 1000 kr.	Modtagne tilskud	Udgift
Bygning og inventar	374,3	374,3
Forskning, analyse og rådgivning	1.619,2	1.619,2
Center for Adm. og Strategi	11.457,4	11.457,4
Danmarks Oldtid - Arkæologi og Naturvidenskab	3.814,2	3.814,2
Danmarks Middelalder og Rennæssance	710,7	710,7
Danmarks Kirker	4.188,0	4.188,0
Danmarks Nyere Tid/ Etnografisk Samling	3.542,3	3.542,3
Møntsamlingen	764,0	764,0

Antiksamlingen	1.334,6	1.334,6
Frihedsmuseet	0,0	0,0
Frilandsmuseet	129,6	129,6
I alt	27.934,2	27.934,2

Bilag 2b: Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (u.k. 97)

Løbende priser, 1000 kr.	Modtagne tilskud	Udgift
Generel ledelse og administration	226,9	226,9
Hjælpefunktioner	1,7	1,7
Bygningsmæssig drift	178,6	178,6
Forskning	2.048,1	2.048,1
Formidling	17.680,5	17.680,5
Indsamling	223,3	223,3
Registrering	238,1	238,1
Bevaring	4.976,4	4.976,4
Antikvarisk arbejde	1,0	1,0
I alt	25.574,5	25.574,5

Bilag 3: Hensatte forpligtelser

1000 kr.	
Hensat i 2013 til	Beløb
Feriepengeforpligtigelse	27.531,6
Eventualforpligtigelse	243,3
Åremålskontrakter	1.625,7
Flex over/merarbejde	289,3
Resultatløn	1.495,5
Hensættelser i alt	29.316,4